

(nukelta i 2 psl.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Sovietijoje, taigi ir bolševikų pavergtuose kraštuose, viskas daroma „pagal planą“. Giriamasi penkmečio planais, pagal popierinius atskaitinius pranešimus įvykdomais 150%. Tačiau tikrovėje kaip trūko būtiniausių prekių, taip ir trūkstą, butų žmonės laukia metų metais, statyba vykdoma su didžiausiais trūkumais ir pavėlavimais, fabrikai masiškai gamina broką. Ir nėra vilties, kad padėtis pagerėtų, nes viskam kliudo sovietinė santvarka ir partijos biurokratizmas. Apie dešimtojo penkmečio plano vykdymą Lietuvai spaudai pasikalbėjimą davė okupuotos Lietuvos ministrų tarybos pirmininko pirmasis pavaduotojas *Ksaveras Kairys*. Jis pažymėjo šiuos kultūrinius laimėjimus: užbaigta statyti Šiaulių viešoji biblioteka, Kauno paveikslų galerija, koncertinės estrados Klaipėdoje ir Druskininkuose, nauji kino teatrai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, kultūros namai Birštone, Anykščiuose,

Kelmėje, Širvintose, kultūros namai didžiuosiuose kolchozuose — Akmenės, Rokiškio, Švenčionių, Vilniaus rajonuose. *Pastatyta niekam nereikalingų sovietinių paminklų*: Lenino Klaipėdoje, raudonarmiečių Šiauliuose, komjaunuoliams Kaune, Lenini ir Kapsukui Vilniuje, Preikšui Šiauliuose, pionieriams Palangoje. Iš lietuviškų paminklų tėra tik M. K. Čiurlioniui Druskininkuose, Maironiui Kaune, K. Kairys mini sovietinius paminklus, kurių dar nespėta užbaigti: *tai revoliucijos muziejus Vilniuje ir IX-ojo forto propagandinis muziejus „fašizmo aukoms atminti“*. Kalbėtojas nesigailėjo pažadų *netolimai ateičiai*: būsianti užbaigta Vilniaus akademinio dramos teatro rekonstrukcija, atnaujintose patalpose įsikursiąs ir Jaunimo teatras, būsia užbaigti rašytojų kūrybos namai Nidoje, kompozitorių kūrybos namai Druskininkuose, nauji kino teatrai būsiai pastatyti Panevėžyje, Utenoje, Prienuose. Nauji kultūros namai atsirasią Jurbarko, Rokiškio, naujos bibliotekos įsikursiančios Kaune, Klaipėdoje, Anykščiuose, sustambintuose kolchozuose būsiai pastatyti kultūros namai, bibliotekos, vidurinės mokyklos. Pažadų labai daug, tačiau jų įvykdymas nėra toks sklandus, kaip giriamasi.

Savaitės įvykiai

JT priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Vietnamas atitrauktų iš Kambodijos savo kariuomenę.

Iš Sov. S-gos pabėgusio šachmatų meistro Viktoro Korčnoį stūns Igor, apie metus slapstęsis nuo karinės pareigos atlikimo, buvo policijos areštuotas. Į kariuomenę jis buvo pašauktas, kai padavė prašymą emigruoti. Kariuomenėj tarnavusių į užsienį neišleidžia, nes jie žiną karinių paslapčių.

Time žurnalas lapkričio 19, rašydamas apie sovietų organų sustiprintą kovą prieš kovotojus už žmogaus teises, tarp Sov. S-goj areštuotų asmenų mini ir Antaną Terlecką, areštuotą Vilniuj. Dviejų skilčių straipsny mini, kad Sov. S-goj yra trys žymesnieji žmogaus teisių sąjūdžio centrai — Maskvoj, Kijeve ir Vilniuj.

Radijų Free Europe ir Liberty vadovybės pakartotinai paprašė olimpinio komiteto suteikti jų įgaliotiems korespondentams teises sekti Maskvoj įvyksiančius olimpinis žaidimus.

Meksikos vyriausybė uždarė savo ambasadą Irane.

Britanijos karalienės meno patarėjas Sir Anthony Blunt pagal min. pirmininkės Margaret Thatcher pareiškimą prieš 25 metus yra buvęs sovietų šnipu ir padėjęs pabėgti dviem kitiems šnipam Burgess ir Mclean.

Rodezijos vyriausybė ir partizanų vadai priėmė Britanijos siūlymą dėl pereinamosios Rodezijos vyriausybės sudarymo.

V. Vokietijos gynybos min. Hans Apel pareiškė, kad vyriausybė sutiks išdėstyti savo teritorijoj JAV siūlomas naujas raketas.

Izraelis perleido Egiptui Sinajaus kalno sritį, kuri pagal susitarimą turėjo būti perleista tik sausio mėn.

AFL-CIO ilgametis vadas ir griežtas antikomunistas George Meany dėl senatvės pasitraukė iš pareigų.

— Kaip 1944 į Lietuvą sugrįžę bolševikai prievartavo ir persekiojo rašytojus, daug tikrų faktų rasime *Janinos Bielinienės* knygoje „*Naujam gyvenimui pašaukus*“ (1978). Veikalas apima 1944-1960 laikotarpį ir vaizduoja komunistų partijos pastangas pajungti rašytojus į komunistinės propagandos jungą. J. Bielinienės rodomi prievartiniai įvykiai yra paremti archyvine medžiaga — Rašytojų sąjungos valdybos protokolais ir plenumų stenogramomis. Jau pirmame rašytojų suvažiavime (1945) partinė rašytojų organizacija siūlė pašalinti iš sąjungos pasyvius narius. Tame suvažiavime dalyvavo 72 nariai. Per trejetą metų (1949-1951) pašalinta 16 narių, dalis jų tuojau atsidūrė Sibiro tremtyje. Žiauriausi pirmininkai buvo *Petras Cvirka* ir *Jonas Šimkus*. Jau žymiai švelnesnis ir tolerantiškesnis buvęs *Antanas Venclova*. Buvo reikalaujama, kad rašytojai aktyviai dalyvautų krašto kolektyvizacijoje. J. Bielinienės knyga parašyta marksistiniu metodu, nėra objektyvi. Net „Lietuvių literatūros istorijos“ autoriai prisipažino, kad „asmens kulto“ laikotarpis lietuvių literatūrai buvo žalingas, o tuo tarpu J. Bielinienė drįsta, užsimerkus prieš tikrovę, teigti: „visa partijos politika literatūros atžvilgiu, įgyvendinta su dėtingu ir prieštaringu laikotarpiu, lietuvių nacionalinei kultūrai davė pačių geriausių rezultatų“.

rai davė pačių geriausių rezultatų“.

— Vilniaus universiteto sukachiai skirta dailės paroda jau vertinama spaudoje. Daugiausia buvo portretų. Dabartinių profesorių portretus rodė: *V. Karatajus*, *S. Veiverytė*, *S. Džiaukštas*, *A. Švėgžda*, *L. Paškauskaitė*, *A. Gudaitis*, *B. Mingelaitė*, *A. Ambraziūnas*, *S. Kuzma*, *J. Genevičius*, *A. Žukauskas*, *A. Belevičius*, *V. Šerys*. Senųjų laikų universiteto žymūnus išskėlė savo skulptūrose, tapyboje ir grafikoje dailininkai: *K. Bagdonas*, *V. Cipliauskas*, *A. Načiulis*, *K. Ramonas*, *R. Šakalsys*, *A. Kalnėnaitis*, *V. Kisarauskas*. Studentų gyvenimą pavaizdavo dailininkai: *J. Mackonis*, *G. Vitaraitis*, *S. Jusonis*, *M. Rožanskaitė*. Universiteto architektūrą, kiemus kiemelius savo paveiksluose vaizdavo dailininkai: *J. Čeponis*, *B. Uogintas*, *A. Petrusis*, *A. Stasiulevičius*, *R. Gibavičius*, *V. Kalinauskas*, *B. Stančiškaitė*. Tačiau parodos vertintojas *Vilius Uloza* pastebi, kad „ilgamžė, kupina įvairiausių įvykių universiteto istorija platesnio atgarsio dailėje dar nerado“.

— „Vaikų metai“ minimi ir okupuotoje Lietuvoje. Įvairiomis progomis komunistai skelbiąs vaikų geradarių. Rašo, kad vaikai esą privilegijuota klasė. Bet iš tikrųjų komunistai žiauriai skriaudžia vaikus, žaloja jų dvasią, mokyklose versdami juos būti ateistais, komjaunuoliais, laužydami tėvų prigimtąją teisę auklėti savo vaikus pagal savo sąžinę. Savo tikslams siekti komunistai naudoja visas valdžios teikiamas priemones. Mėgina vaikus prisivilioti ir visokiomis pramogomis, vadinamomis „vaikų šventėmis“. Štai spalio pabaigoje *iškilminga vaikų šventė buvo surengta Panevėžyje*. Jos propagandinis šūkis buvo: „Už laimingą vaikystę taikiame pasaulyje“. Ir piešinių konkursas turėjo melagingą temą: „Mes gyvename taikos šaly“. Žinome, kad sovietiniai rusai yra didžiausi karų ir neramumų kelėjai, savo ginklais grąsiną visam laisvajam pasauliui.

Bet jau mažiesiems kala į galvas, kad Sovietija yra taikos šalis. Panevėžio vaikų šventėje buvo vaikiškų knygų paroda, iš Lenkijos atvežta besišypsantių žaislų paroda. Fotografas *M. Baranauskas* parodai pagamino fotografijų ciklą „Pasaulio vaikai“. Dailininkai *B. Žilytė*, *A. Steponavičius*, *L. Gutauskas*, *K. Juodikaitis*, *S. Valiuvienė* rodė daug gražių knygų iliustracijų. Sovietinei valdžiai šventėje atstovavo L. Diržinskaitė, buvo ir keli komunistų partijos atstovai.

— „Budapesto meno savaitės“ muzikos festivalyje iš Lietuvos dalyvavo klametistas *A. Budrys* ir iškilus smuikininkas *R. Katilius*. Programoje buvo ir lietuvių kompozitorių — *V. Bagdono*, *V. Jurgučio*, *O. Balakausko*, *V. Laurušo* ir *J. Juzeliūno* kūrinių. Koncertai vyko Budapeste, Egeryje ir Diore. Toks festivalis Vengrijoje jau buvo keturioliktas. Šiais metais buvo pasirinkta šiuolaikinė muzika.

— Vaikų metams buvo skirta literatūrinė popietė ir Naujojoje Vilnioje. Dalyvavo poetai *R. Skučaitė* ir *J. Šiožinis*, beletristai — *V. Misevičius*, *G. Isokas*, *E. Liegutė*, literatūros kritikai — *J. Linkevičius*, *V. Auryla*, Lietuvos Pionierių literatūros redaktorius *K. Bruzgelevičius*. Rašytojai paskaitė savo kūrinių, kritikai kalbėjo apie knygos vaidmenį bręstančio žmogaus gyvenime. Valdžios ir komunistų atstovai pasakė propagandinių kalbų, gyrė jaunimo auklėjimą „internacionalizmo dvasioje“ (kas svetima lietuvių dvasiai, tas yra internacionalu!).

— Spalio pradžioje dvi savaites Vilniuje truko kvartetų festivalis, pavadintas „Vilnius—79“ Jame dalyvavo M. K. Čiurlionio, Lietuvos, Vilniaus styginiai kvartetai. Iš „plačiosios tėvynės“ dalyvavo Kijevo styginis kvartetas, iš Maskvos buvo atvykę A. Borodino ir D. Šostakovičiaus kvartetai. Buvo atvykęs styginis kvartetas iš Gruzijos, taip pat Kekerto kvartetas iš Vak. Vokietijos.

Pr.N.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 39

(atkelta iš 1 psl.)

Kodėl Svarinskas laiko pamaldas, kur jam patinka? Kaip galima pateisinti atskirų išsišokėlių veiksmus? Mūsų valdžia nėra silpna, kad jų negriebia, nors penketuko visi veiksmai patenka po Baudžiamojo Kodekso straipsniais, bet pas mus vyksta demokratėjimo procesas. Auklėkite! Išsišokimai Kalvarijoje — frakcionizmas, antisovietiniai veiksmai ne tik prieš vyskupus ir valdytojus, bet ir prieš daugelį kunigų. Gal nori plakliuti į kardinolus? Tarybų valdžios neuvers. Gal jiems patinka lage-

riai. Jei nesiliaus, reiks ką nors daryti. Reikia taikiai gyventi ir veikti. Penketuko veikla pražtinga.”

Igaliotinis klausė Vilniaus valdytoją dėl kunigų iš Lenkijos, kurie atvažiuoja ir veikia parapijose. Valdytojas paaiškino, kad jie nesikreipia į kurią ir veikia kard. Stepono Višinskio vardu. „Svarinskas kelia klausimą dėl vysk. Pr. Ramanausko minėjimo 20 metų mirties proga“, — piktinosi igaliotinis.

Kažkas pasako, kad kun. Svarinskas yra vysk. P. Ramanausko įšventintas į kunigus. — Kas jį žino, kas šventino, — pastebėjo igaliotinis. — Vieniems sakėsi, kad vysk. P. Ramanauskas, kitiems — kad kard. Slipij.

— Ordinarai negali dalyvauti šiuose minėjimuose, — aiškino P. Anilionis.

— Jie susigalvos minėti ir vysk. Matulionio jubiliejų, — pridėjo vysk. Kriškčiūnas!

Igaliotinis pranešė, kad kun. S. Lidys darys nuotraukas prie bažnyčių ir bažnyčiose, ypač Pirmosios Komunijos ar Sutvirtinimo Sakramento teikimo proga.

— Manau, — kalbėjo igaliotinis, — kad ir Bažnyčia yra suinteresuota turėti savo archyvuose panašių nuotraukų.

P. Anilionis pareiškė, kad vyskupai galį važiuoti, kur jie tik nori.

Kodėl aš negalėjau važiuoti į Kybartus? — užklauso vysk. L. Povilonis. Bet atsakymo nesulaukė.

Igaliotinis pareikalavo, kad būtų pranešinėjama, kada valdytojai ir kancleriai atostogauja ir kur.

Išvykas į užsienį tvarkys Juozėnas.

Pabaigoje P. Anilionis pagrasino:

— Atsiminkite, kad ir jus galima pakeisti kitais!

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 968-5454, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vesinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1863 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventoms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE Angelė E. Karnienė REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIĖŠBUČIAI
- IDŲMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

PLB visuomeninių reikalų komisija politiniam reikalams po savo posėdžio Chicagoje spalio 27. Iš k. I-oje eilėje: Joana Kuraitė, PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, Gintė Damuzytė, dr. Kazys Ambrozaitis, antroji eilė: Vloclavas Kleiza, Algimantas Gureckas, Bronius Bieliukas, Ilona Laucienė, dr. Tomas Remeikis, Saulius Kuprys.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Uz skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Ištikimybė Kristui Karaliui

Vienu širdies geismu kuria-
me karalystę žemėje, karalystę
valdžios, garbės, turto. Tam
skiriame savo jėgas ir rūpesčius,
nes nuo to priklauso mūsų bū-
tis šioje žemėje. Iš antros pusės,
net ir didžiausiam žemės rū-
pesčių kvaituly jaučiame neap-
raminamą troškimą aukštesnės
būties ir ilgimės gėrio, kurio ne-
duoda vienos žemiškos gėrybės.
Ir iš labai sočių lūpų dažnai
išsprunka šv. Augustino atsidū-
simas: "Nerami mano širdis, kol
ras atilsį tavyje, Viešpatie!" Tai
šaukiamasis dangaus karalystės,
karalystės amžinos laimės, neiš-
senkamo gėrio ir dieviškojo tei-
singumo.

Jautė ir jaučia žmonija Kris-
taus iškilimą, ar tai prisimintų
jį Betliejaus prakartėlėje, ar Ta-
boro kalno atsimainyme, ar Pal-
mių sekmadienio procesijoje, ar
Kalvarijos aukoje. Visad jis tas
pats Kūrėjas, pirmoji visatos
Priežastis, karalių Karalius, Iš-
ganytojas. Tačiau, nors privačio-
se maldose kasdien tariama "Te-
ateinie tavo karalystę", viešajame
gyvenime dažnai ne tik pa-
garbos Kristui nebeteikiama, bet
dar ir priešiška pasisakoma.

Vieša pajuoka Kristui nepasi-
baigė su kareivių išjuokimu jo
istorinio asmens atžvilgiu kan-
čios metu. Pajuokos, neištikimu-
mo, pasipriešinimo Kristui pasi-
rodydavo ir vėlesnių laikotarpių
viešajame gyvenime. Norėda-
mas sugrąžinti Kristui tinkamą
pagarbą į viešąjį gyvenimą, po-
piežius Pijus XI 1925 ir įsteigė
Kristaus Karaliaus šventę, anks-
čiau minėtą spalio paskutinį
sekmadienį, o dabar minimą lap-
kričio paskutinį sekmadienį.

Lietuvių tauta Kristaus neat-
metė. Ji net sukūrė savitą Kris-
tų Karalių—Rūpintojėlį su erš-
kečių vainiku. Šiam Karaliui ne-
bėra vietos pavergtoje tėvynėje,
ir Rūpintojėlis nepakeliui ateis-
tiškam okupantui. Iš viešojo

gyvenimo okupuotoje tėvynėje
Kristus Karalius išstumtas prie-
vart. Anoje pusėje uždangos
belieka vien tyli malda ir pri-
vatus ištikimybės pareiškimas.

Džiugu, kad laisvojo pasaulio
lietuviai pasinaudoja tikėjimo
išpažinimo laisve ir nesidro-
vi savo ištikimybę Kristui pa-
reikšti viešai. Štai Washingtone
įvykusiame lietuvių religiniame
kongrese 1966 rugsėjo 5 jauni-
mo sekcija paskelbė viešą pa-
reiškimą:

"Mes, lietuvių jaunimas, są-
moningai tikime Dievą, Kristų
ir jo Bažnyčią. Mūsų tikėjimas ir
religinis gyvenimas yra mūsų
pačių giliu įsitikinimu ir laisvu
apsisprendimu priimtas kaip es-
minė ir prasmingoji mūsų gyve-
nimo ir veikimo dalis. Mes savo
tikėjimu didžiuojamės ir stengiamės
juo gyventi. Mes laikomės
Kristaus ir jo Bažnyčios paskelb-
tų doros dėsnų savo asmeniškame,
viešajame ir visuomeni-
niame gyvenime."

Pareiškęs užuojautą ir solida-
rumą pavergtos tėvynės broliams
ir seserims, laisvojo pasaulio lie-
tuvų jaunimas tam pačiam pa-
reiškime skelbia:

"Mes ryžtamės vykdyti mal-
dos ir veikimo planą: save krikš-
čioniškai ugdyti ir krikščioniško-
je moralėje užgrūdinti; pažinti
visus, įvairiai galvojančius lie-
tuvius ir daryti savo geru pavyz-
džiu jiems įtakos; stengtis visais
būdais padėti pavergtos Lietu-
vos jaunimui religiniuose reika-
luose; aktyviai, noriai ir darbin-
gai jungtis į bendras visų lie-
tuvų pastangas už Lietuvos ir
Bažnyčios laisvę; būti uoliais lie-
tuvų parapijų parapiečiais ir
veikliais lietuvių bendruomenių
nariais; platinti svarbią informa-
cinę knygą "The War Against
God in Lithuania" ir visais bū-
dais informuoti laisvą pasaulį
apie Lietuvos pavergimą."

(tęsa iš praeito nr.)

Apie 1942 tuo reikalu vyku-
sias slaptas derybas tuometinis
valstybės sekretorius Cordell
Hull rašo savo atsiminimuose
(The Memories of Cordell Hull,
The MacMillan 1948), kad, jom
užsibaigus, jis pajutęs didelį
palengvėjimą, jo žodžiais tariant:
"I was enormously relieved".
Mat, JAV-bėm ir Anglijai pavy-
ko atsispirti prieš nepaprastą
spaudimą pripažinti Baltijos
valstybių inkorporavimą į So-
viếtų Sąjungą.

Vėliau vyko eilė derybų ir su-
sitarimų su Rusija: Teherano
konferencija 1943, Jaltos susi-
tarimas 1945, Potsdamo konfe-
rencija 1945 liepos mėn. ir pa-
galiau 1975 rugpjūčio 1 35
valstybių pasirašytoji Helsinkio
deklaracija. Nė vienoj jų Lie-
tuva ir bendrai Baltijos valsty-
bės nepripažįstamos Sovietų Są-
jungos dalim. Daugelis įtaria,
kad vienoj iš tų konferencijų
Anglija ir gal JAV-bės yra da-
vusios Rusijai tylių pritarimą už-
valdyti Baltijos valstybes. Ne
vienas yra linkęs aiškinti, kad
35 valstybių pasirašytoji
Helsinkio deklaracija (Final Act)
pripažino karo metu Sovietų Są-
jungos laimėtąjį grobį, užmirš-
dami, kad tai yra tik dalyva-
vusių valstybių deklaracija ne-
keisti esamų sienų jėga. Tai
nėra kariavusių valstybių sienų
nustatymo taikos sutartis. Vien-
u iš įrodymų galėtų būti ir tai,
kad tos deklaracijos labiau-
siai nepaiso taip primygtinai jos
siekusioji Sovietų Sąjunga, kiek
tai joj kalbama apie žmogaus
teises, laisvesnį žmonių ir
idėjų per sienas judėjimą, iškir-
tų šeimų sujungimą ir t.t.

Mum gi rūpi, kad juridiš-
kai tebeegzistuojanti ir tarptauti-
nį pripažinimą turinti Lietuvos
valstybė vėl galimai greičiau

LIETUVOS LAISVĖS VILTYS
ŠIŲ LAIKŲ TARPTAUTINĖJ RAIDOJLietuvos gen. konsulo Aniceto Simučio referatas,
skaitytas Amerikos lietuvių kongrese, Clevelande,
1979 spalio 13

grįžtų į pilnai nepriklausomų
valstybių šeimą.

Viena iš tokių galimybių būtų
tai didžiausias ir paskutinės ko-
lonijinės imperijos subyrėjimas,
kuris gali įvykti dėl kelių prie-
žasčių.

Man yra tekę matyti ir šnek-
telėti su anksčiau minėtoju
Valentinu Moroz. Jo įsitikinimu,
jei visos pavergtos tautos vie-
ningai veiktų, daug būtų gali-
ma pasiekti. Sovietinėj imperi-
joj vien tik ukrainiečių esą
netoli 50 milijonų, o sudėjus
kitas pavergtas tautas, rusai atsi-
duria mažumoj. Kalėjimai ir
koncentracijos stovyklos tai tik-
ras politinių kalinių internacio-
nalas. Ukrainiečių ten esą dau-
giausia, o toliau eina rusai, lie-
tuviai, latviai, estai ir t.t. Visi
tarpusavy gerai sugyvena, pasi-
ryžę politinę veiklą skatinti
ir koordinuoti ne tik kalėjimuose,
bet ir už kalėjimų ribų.
Jie įsitikinę, kad pavergtųjų tau-
tų galybė yra vienybė.

Esą nemaža rusų, kurie norė-
tų, kad Rusija atsiskaitų koloni-
jų, kad leistų pavergtosiom tau-
tom apsispręsti, kaip tą yra pa-
dariusios buvusios Vakarų kolo-
nijinės imperijos. Jie įsitikinę,
kad sovietinis imperializmas
daro žalą rusų tautai.

Galimas trečiasis pasaulinis
karas galėtų ir turėtų užbaigti
šios paskutinės kolonijinės im-
perijos egzistavimą ir paleis-
ti iš tautų kalėjimo kelias de-

šimtis tautų, jų tarpe ir Lietuva.
Suprantama, kad Vakarų laisva-
sis pasaulis, kaip lygiai ir mes,
atominio karo nenori — tai būtų
baisi žmonijos nelaimė. Bet ar
bus galima jo išvengti, ne nuo
mūsų priklausos. Taip pat mes
negalim užsimerkti ir prieš tai,
kad akivaizdžiai nepaprasto sovie-
tinės imperijos ginklavimosi, di-
dinant atominių ginklų arsenalą,
eventualus konfliktas darosi
sunkiai išvengiamas, nes Vakarų
pasaulis nėra pasiruošęs kapitu-
liuoti. Siekdama atominių ginklų
peršvaros, sovietinė imperija
neatlaidžiai veda ir psichologinį
karą. Turbūt daugelis prisime-
nam prieš keletą metų plačiai
skleidžiamą frazę "better red
than dead" — geriau raudonas
negu lavonas. Logika papras-
ta: atominis karas reikštų žmoni-
jos savižudybę — tad ar ne ge-
riau pasiduoti negu žūti.

Idomu, kad pastaruoju metu
Vakarų paskubinto atominio
ginklavimosi iškalbingiausiu
skatintoju pasidarė buvęs valsty-
bės sekretorius Henry Kissinger,
kuris neseniai viešai pareiškė,
kad bazavimas Vakarų atominio
ginklavimosi strategijos ant
įsitikinimo, kad toks apsiginkla-
vimas veda į abipusę savižudy-
bę, yra absurdas. Anot jo, JAV-
bės privalo galimai skubiau iš-
vystyti pajėgumą vesti mažos
skalės atominius karus, kaip ly-
giai ir strateginį atominį karą.

Lietuvių grupė demonstracijoje prie Sovietų pasiuntinybės. Iš k. Aloyzas Balsys, Pet-
ras Ažuolas su plakatu. Nuotr. Wallace B. Rodgers

Kalbėdami apie laisvės viltis,
meskim žvilgsnį į tai, ką galvo-
ja mūsų broliai pavergtoj tėvy-
nėj. Pateikiu citatą iš pogrindy
leidžiamos 1978 gruodžio mėn.
Aušros Nr. 14/54:

"Tad kiekvienas, bent kiek
susipažinęs su istorija, žino, kad
toks anachronizmas, kaip Tarybų
Sąjunga su jos pavergtųjų tautų
politine ir kultūrine priespauda,
su žmogaus teisių tryptimu ir
visišku žmogaus bei visos liau-
dies valios ignoravimu bei jos
pajungimu visagalės partijos va-
liai — anksčiau ar vėliau turės
žūti. Kaip tas atsitiks — neži-
nia. Gal Rusija susidurs su Ki-
nija, gal su Vakarų šalimis, o gal
pačios Tarybų Sąjungos viduje
atsiras jėgų, kurios susprogdins
tą juodžiausią šių laikų reakci-
jos, priespaudos ir tamsybės ci-
tadelę, apsigaubusią pažangos
skraiste.

Šiaip ar taip, viena galime
neabejoti — Lietuva vėl taps
laisva ir nepriklausoma."

Baigdamas norėčiau prisiminti
tuos didelius darbus, kuriuos yra
atlikę ir atlieka Lietuvai Ameri-
kos lietuviai. Gal pats pirmasis
žinomas Amerikos lietuvių pasi-
reiškimas plačiu ir iš dalies
tarptautiniu mastu buvo Kražių
skerdynių išgarsinimas 1893.

Po to ėjo Didžiojo Vilniaus
seimo 1905 parėmimas ir even-
tualiai parėmimas Lietuvos ne-
priklausomybės kovų 1918-20
ir pagaliau išreikalavimas Lietu-
vai iš JAV-bių vyriausybės de
jure pripažinimo, kuris tebe-
galioja iki šios dienos.

Nebuvo tada nei Vliko, nei
Altos, nei L. Bendruomenės,
bet Amerikos lietuviai daug pa-
sidarbavo, aktyviai prisidedami
prie lietuvių tautos žadinimo;
tai eventualiai privedė prie Lie-
tuvos nepriklausomybės atstaty-
mo 1918-20.

Pirmosios Lietuvos okupaci-
jos pradžioje pradėjusi veikti A.L.
Taryba atliko labai svarbią rolę,
darydama viską, kad nebūtų pri-
pažintas Lietuvos inkorporavi-
mas į Sovietų Sąjungą. Prisi-
mindami tuos didelius darbus,
pavergtieji tėvynėj ir šiandien su
viltim žiūri į Ameriką. Jie tiki,
kad laisvojo pasaulio lietuviai,
ypač Amerikos lietuviai, išnau-
dos visas progas tarptautinėj
arenoj grąžinti Lietuvai jėga iš-
plėstą laisvę ir nepriklausomy-
bę. Tad neapvilkim jų.

(nukelta į 4 psl.)

NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

23

Pranciš-
konai eidavo į žmones, į aikš-
tes. Anų amžių santarybos kaip
tik ir skundžiasi, kad dvasiškiiai
yra apsilėidę pamoksluose pa-
sauliečiams. Bažnytinę iškalbą
tada daugiausia atstojo eudicija,
skirta kunigams ir vienuoliams.
Liaudis gi savo dvasios trošku-
lį malšino drumstuose eretikų
šaltiniuose. Eretikai tolydžio
traukė per miestus ir kaimus,
šaukdami paprastą žmonių kalbą,
kurią tik nemokšos suprato. Pran-
ciškus matė, kokių atmainų rei-
kia: nauji pamokslininkai pir-
mausia patys turėjo pasitaisyti,
o tik paskui kitus taisyti, gyven-
dami pagal evangeliją, daugiau
mokydami pavyzdžiu negu žo-
džiu. Jie turėjo būti paprasti ir
malonūs: vargšai su vargšais,
nusižeminę su nužemintais.

Brolis Antanas priklausė pir-
mutiniam būriui, kuris perbėgo
per Europą, krikščionybėn įlie-
damas naujos jaunatvės. Anų
amžių liudijimai kalba apie di-
džiulį jo žodžių sėkmingumą.
Liaudžiai jis kalbėjo paprasta

žmonių kalba, visai ne kaip
mokslo vyrras, nes tokia jau buvo
pranciškonų tradicija.

Kai anų apaštalavimo kelio-
nių metu brolis Antanas pasiek-
davo kurį miestą, jo pasitikti prie
miesto vartų išeidavo vyskupas
ir kunigai, apsilvę iškilmių
drabužiais. Aplink jį patį, vėduo-
dami, nešė verbas. Negalėjai rast
tokios erdvios bažnyčios, kurioje
tilptų klausytojų minios. Taip jis
turėdavo kalbėti turgavietėse.
Vakare ten uždegdavo švyturius,
o žmonių būdavo grūstė prisi-
grūdę. Jie susirinkdavo iš anks-
to, bijodamiesi, kad nebūsią vie-
tos. Praėjus dviems šimtme-
čiams, šv. Bernardinas Sienietis,
didysis renesanso laikų pamoks-
lininkas, taip pat sutraukdavo to-
kį antplūdį. Bernardino žodis
pasiekė mūsų dienas, o Antano
pamokslai, degę meilės jėga,
mums yra visiškai žuvę. Išliko
pora aiškių nuotrupų ir keletas
dalykų lotyniškai. Bet iš jų nė
kiek negalima nuvokti, kokis bu-
vo brolio Antano iškalbos menas.
Lotyniškieji užrašai duoda me-

džiagos ir nesudėtingo plano
metmenis pamokslininkams,
kuriems jie buvo skirti. Šiurkš-
čia viduramžių kalba ten mono-
toniškai nusidriekia virtinės
sausų citatų, išstėti tyrinėjamai
apie kiekvieno žodžio kilmę,
subtilūs ir keisti Senojo ir Nau-
jojo Testamento moraliniai aiš-
kinimai. Padėjus daug triūso
ir kantrybės, tuose storiuose
laktuose gali daugiau pajusti
negu išvysti žmogaus vaizduotę
ir širdį. Tai šen, tai ten matai
tryliktojo amžiaus būties vaizdų
ir scenų, arba pastebėjimų, iš
kurių prasimuša gamtos meilė ir
poezijos prošvaisės. Bet tokios
liekanos retai tepasitaiko. An-
tano, kaip pamokslininko,
reikia ieškoti ne šiuose raštuose,
iš dalies negyvuose, bet žmonių
sieloje, kurioje išsiliko aidas
ano liepsningo žodžio, giedojū-
sio Dievo meilę. Šis žodis bu-
vo aštrus kaip kalavijas, kuris
į dulkes pavertė tų amžių pakly-
dimus.

Prancūzijoje

1224 metais po Velykų šventės
Antanas iškeliavo iš Italijos. Po
pamokslo Forlio mieste, kada
broliai buvo taip nustebinti, jis
be perstogets traukė anu pusiasa-
lio keliais. Apdriskusiui abitu,
basas jis ėjo per miestus ir pro-
vincijas, nelyginant koks šventų
vietų lankytojas ar svetimšalis.
Jis mąstydamo, koks neturtingas
buvo Kristus, neturėjęs kur savo
šventos galvos priglausti, kada

lapės turi urvus ir dangaus
paukščiai lizdus. Antanas mėgo
šią evangelijos vietą ir dažnai
ją kartodavo savo pamoksluose.
Jis mąstydamo ir apie Švč. Pa-
nelės neturtą. Vienuolis, metęs
ištaigingą Portugalijos abatiją,
tobulai suprato Pranciškaus ide-
alą ir buvo vienas ištikimiausių
neturto riterių. Jisai buvo laisvas
kaip anų gadynių elgetos, ir vieš-
kelis tada jam pasidarė tarsi jo
būstinė. Jo sveikata ankstokai
buvo pašlijusi: tik per vargą jis
laikėsi ant kojų, pribagtas dru-
gio, nusilpęs nuo atgailos. Jis
sirgo vandens liga. Vienok jis
nesiliovė žengęs iš miesto į
miestą, sakydamas pamokslus.

Iš vyresniųjų jam buvo įsaky-
ta pėsčiomis, sniegu užverstais
tarpekliais perkopti Alpių kalnus
ir nuvykti į Prancūziją. Pranciš-
kus ypačiai mėgo tą šalį, nes
Viešpaties kūnas ten buvo garbi-
namas labiau negu kurioje kitoje
katalikų tautoje... Antanas
tame krašte išbuvo trejus su vir-
šum metus, skersai ir išilgai iš-
vaikščiojęs daugelį jo viešelių.
Ten liko Antano pėdsakai. Tik
dokumentų stoka neleidžia ge-
riau pažinti jo dvasios tarpimo
anais metais.

Betgi šiandien, po septynių
šimtų metų, jo atnaminas yra gy-
vas Brivėje, kurion suplūsta
daug maldininkų. Būdamas Li-
muzino provincijoje, šventasis
nukako į Brivę ir skelbė Dievo
žodį šv. Martyno bažnyčioje.
Tarp uoliausių jo klausytojų bu-
vo vienas turtingas miestelėnas,

kuris, sujaudintas pamokslų,
Antanui pasiūlė visus savo lo-
bius, kad įsteigtų vienuolyną.
Žinome, kad Antanas mėgo kal-
nų urvus. Tokį urvą jis aptiko
Brivėje ir jame apsigyveno. Tai
tenai jisai regėjo Švč. Panelę
ir Kūdikelį Jėzų. Melsdamasis
toj vietoj jis padarė keletą ste-
buklų, kurių po šventojo mirties
buvo dar daugiau.

Visame pasaulyje šv. Antanas
garsėja, kad padėda atrasti pa-
mestus daiktus. Pirmas toks at-
sitikimas kaip tik buvo Brivėje.
Ir štai kaip tai įvyko.

Antanas turėjo savo paties su-
rašytą knygą, sudėtą iš psalmių
aiškinimo, Švento Rašto ir Baž-
nyčios Tėvų ištraukų. Tas rinki-
nys jam buvo labai vertingas, sa-
kant pamokslus ar vienuoly-
nuose per konferencijas. Vieną
dieną rankraštis dingio. Nuosto-
lis buvo nepataisomas. Antanas
ėmė melstis, prašydamas Dievo
pagalbos. Ir štai pas jį ateina
jaunas broliukas, nuleidęs galvą,
susigėdęs ir gailėdamasis. Bro-
liukas grąžino jam knygą, su ku-
ria buvo pabėgęs iš vienuolyno.
Kelyje jam pasirodė šėtonas, ku-
rio taip pabūgo, kad sąžinė at-
budo, jis pats gi nuskubėjo į vie-
nuolyną, nusižeminęs ir mal-
daudamas atleidimo.

Gražiame pietinėse Prancūzijos
krašte, saulėtame Langedoke ir
Provanse, kur kadaise klestėjo
poezija, dabar siautė kovos prieš
eretikus. Aplink Tulūzą nu-
niokoti stovėjo vynuogynai.
Žvangant ginklams, visa sritis

buvo nusiaubta. Atrodo, kad An-
tanus bus grąžinęs tam kraštiu
rimtį. Tarp priešingų pusių bu-
vo padarytos paliaubos.

Domininkonai, apsigaubę bal-
tai dryžu abitu, iš vienuoly-
nų ir teologijos mokyklų ėjo
skelbti tiesos ir teisingumo. Ma-
žesnieji broliai turėjo anas že-
mes laimėti savaip — skelbdami
tiesą ir meilę, duodami nuže-
minto ir skaitaus gyvenimo pa-
vyzdį. Basi jie ėjo per žmones,
kurių akys buvo regėjusios ere-
zijų vadą Petrą Valdą ir "Li-
jono neturtėlius". Pranciškonai
irgi buvo beturčiai pagal evan-
gelijos dvasią, tačiau klsnūs
ir pasidavę Romos Bažnyčiai ir
visiems kunigams. Liaudis, —
kaimiečiai, smulkūs pirkkliai,
amatininkai, tarp kurių klaidati-
kiai buvo pabėrę blogą sėklą, —
pamatė, kad katalikai iš tikrųjų
turėjo skaitaus gyvenimo vyrų,
besilaikančių evangelijos, ir per
juos paklydėliai vėl grįžo į Baž-
nyčią.

Montpellier mieste, kurio be-
veik nepalietė eretizija, Antanas
dėstė teologiją broliams. Jis nau-
dosi psalmių ištraukomis,
kantrių savo rankų ir savo išmin-
ties triūsų. Skelbdamas evan-
geliją, jis neatitrukdavo nuo pro-
to darbų.

(Bus daugiau)

ATEITIES ŽURNALO PREMIJOS JAUNIMUI

Chicagoj, Jaunimo Centre spalio 13 įvyko Ateities žurnalo tradicinis vakaras, kuriame buvo įteiktos Ateities jaunimo konkurso premijos. Programą pradėjo Chicago's sendraugių pirmininkas M. Šilkaitis. Premijų įteikimo iškilnė vadovavo Ateities vyr. redaktorius kun. dr. K. Trimakas. Savo žody jis apibūdino žmogaus kūrybą, o po to ir kurti besistengiančius jaunuolius: "Žiūrį į juos, kaip į mūsų tautos viltį, nes juose pradeda srovėti tautos mintį ir sąmonę palaikantis kraujas".

Į sceną buvo iškviestas premijų mecenatas kun. dr. J. Prunskis. Jo paaukota 1000 dolerių suma buvo išdalinta 29 premijų laimėtojam. Ateities redaktoriai dr. A. Liulevičius, adv. S. Kuprys, dr. L. Sidrys ir A. Zailskaitė iškviėt jaunuosius laureatus į sceną.

19-30 m. jaunimo grupė

Už straipsnį: pirmoji premija — Viktorui Nakui iš Arlington, Va., antroji — Arkadiui Vinokūriui iš Stockholmo, trečioji — Vidai Kazlauskaitėi iš Chicago. Už prozą: pirmoji premija — Arkadiui Vinokūriui iš Stockholmo, antroji — Daivai Markelytei iš Cicero, Ill. Už poeziją: pirmoji premija — Jolantai Malerytei iš Izraelio, antroji Vainiui Aleksai iš Chicago. Už veiklos aprašymą: pirmoji premija — Gintei Damušytei iš Southfield, Mich., antroji — Ramunei Kubiliūtei iš Oak Lawn, Ill., trečioji — Ritai Neverauskaitei iš Sterling Heights, Mich. Už iliustracijas: pirmoji premija — Vyteniui Žygiui iš Cicero, Ill. Už meno fotografijas: pirmoji premija — Rimai Sidrienei iš Chicago, antroji Arvydai Žygiui iš Cicero, Ill. Už veiklos fotografijas: pirmoji premija — Jonui Kupriui iš Cicero, antroji — Kęstučiui Šontai iš Akron, Ohio.

Moksleivių grupė (iki 19 m. amžiaus)

Už rašinį: pirmoji premija — Linui Palubinskui iš Huntington Beach, Calif., antroji — Gytiiui Liulevičiui iš Chicago. Už prozą: pirmoji premija — Vitui Laniauskui iš Cicero, antroji — Raminai Pemkutei iš Sleepy Hollow, Ill. Už poeziją: pirmoji premija — Loretai iš ok. Lietuvos, antroji — Linai Palubinskaitėi iš Clevelando. Už veiklos aprašymą: pirmoji premija — Jonui Alšėnui iš Clevelando, antroji — Gintai Palubinskaitėi iš

WATERBURY, CONN.

Lietuvos kariuomenės šventė minima lapkričio 25, sekmadienį, 2 v. popiet veteranų salėje. 914 Bank Street. Šventei pritaikytą kalbą pasakys rašytojas Paulius Jurkus, filmus apie nepriklausmos Lietuvos gyvenimą demonstruos filmininkas Kazimieras Matuzas. Jie abu atvyksta iš New Yorko.

LIETUVOS VILTYS

(atkelta iš 3 psl.)

Skaičium esam maža tauta, ir Amerikoj mūsų nedaug, lyginant su kitomis tautomis. Ta aplinkybė reikalauja iš mūsų nesisikaldyti ir neiekvoti jėgų, vieniems kitus niekinant. Nė vienas lietuvis, kuris tiki į laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą, neturi būti atmetas arba atstumas nuo lietuviško darbo.

Helsinkio susitarimų vykdymui patikrinti konferencija ši kartą įvyks demokratinio krašto sostinėj, Madride, toliau nuo sovietinės imperijos įtakos. Neturiu abejonės, kad Vlikas, Alta ir Lietuvii Bendruomenė ten reikšis dar aktyviau negu Helsinky ir Belgade. Tad ši savo referatą ir baigiu jungdamasis į šio kongreso šūkį: LIETUVIS NEPAVARGS KOVOJ UŽ LIETUVOS LAISVĘ.

Huntington Beach, Calif. Už meno fotografijas: pirmoji premija — Linai Grigaitytei iš Northbrook, Ill., antroji — Daivai Grigaitytei — iš Northbrook, Ill. Už veiklos fotografijas: pirmoji premija — Vidai Kuprytei iš Cicero, antroji — Daliai Musonytei iš Oak Lawn, Ill. Už iliustracijas: pirmoji premija — Rimai Valiulytei iš Chicago, antroji — Lidijai Balčiūnaitei iš Clevelando.

-o-

Po premijų įteikimo laimėtojus pasveikino kun. dr. J. Prunskis: "Sveikinu, kad jūs nepasikendot visus mus supančių kitataučių jūroj, o savo lietuviškais kūrybos užmojais iškopėt į jaunatviškos kūrybos viršūnes. Sveikinu, kad jūs nenugrimdot "good time" liūnuose, kad įstengėt išnirti iš palaidų prabangos pasaulėžiūros pomėgių ir savo kūrybiniu darbštumu bei idealizmu sušvitot vilties žvaigždutėmis lietuviškame horizonte."

Jaunųjų laureatų vardu tardamas žodį, Vitas Laniauskas padėkojo kun. dr. J. Prunskiui, Ateities vyr. red. kun. dr. K. Trimakui, vertinimo komisijai ir vakaro rengėjam — Chicago's sendraugiam: "Ar ne broliškos

CLEVELAND, OHIO

Jurgis Malskis — laureatas

Clevelando Lietuvii Namai jau keleri metai yra įvedę visuomeninę-kultūrinę \$1,000 premiją, kurią šiais metais paskyrė Clevelando LB apylinkės pirmininkui Jurgiui Malskiui. Tai buvo maloni staigmena tiem, kurie seka mūsų visuomeninį gyvenimą ir supranta visuomeninio darbo naštos nedėkingumą. Eilę metų sekusi Jurgio Malskio kruopštų darbą, neišsenkamą energiją, jaunatvišką idealizmą ir neišsamią kantiškumą, nutariau su laureatu pasikalbėti ir iš jo patirti, kaip jis jaučiasi gavęs premiją, kuri buvo jam įteikta lapkričio 3 Lietuvii Namuose.

"Pirmoji eilė mane džiugina pripažinimas visuomeninio darbo. Tai savaime yra moraliai ir materialiai svarbus atlikto darbo įvertinimas. Amerikos Lietuvii Klubas pirmą kartą Clevelando istorijoj pripažino visuomeninę veiklą kaip svarbią mūsų visuomeninio gyvenimo dalį. Del Lietuvos laisvės ir lietuviybės išlaikymo kovojam visi, ir tos kovos monopolio niekas neturi. To darbo įvertinimas tamsaus paskatinimu kitiem. Iki šiol reikėjo didelių darbų — knygų, kompozicijų, raštų... O vis dėlto visuomeninei veiklai esu atidavęs didoką savo gyvenimo dalį, nors tokių didelių darbų nesu nuveikęs... Materialinė premijos dalis tėra prisidėjimas prie nuolatinių išlaidų, susijusių su aktyviu visuomeniniu veikimu, įpareigojančiu dalyvauti visur ir visada. Tiesa, kad dalyvavimas drauge neša daug malonumo bendravime su kitais. Bet svarbiausia — kultūrinis ir moralinis pripažinimas man arti širdies", — ramiai, kiek virpančiu balsu pasakoja Jurgis Malskis. Jo draugiškos akys, visada žiūrinčios tiesiai ir atvirai, savotiškai drėksta.

Prieš 1971 Clevelande veikė dvi LB apylinkės. Tais metais visuotinio susirinkimo nutarimu buvo nutarta jungtis į vieną. Tada pirmąjį apylinkei vadovavo a.a. Feliksas Eidimtas. Susijungus į vieną, Jurgis Malskis buvo išrinktas pirmininku ir tose pareigose dirba iki šios dienos. Vienu sakiniu visuomenininko darbo negalima nusakyti, kaip negalima išvardinti literatūros laureato parašyto veikalo puslapių. Visuomenininkas rašo gyvenimo knygą, kurią sudaro mažytiai puslapiai ir kurią tik nedaugelis skaito, kad pajėgtų suprasti jos esmę ir turinį, bet kuri praturtina kiekvieną savo realaus idealizmo spinduliais.

"Ateities" jaunimo konkurso premijų įteikimo iškilnėse Chicagoje. Iš k. R. Briedytė-Šidrienė priima premiją iš kun. dr. J. Prunskio. Tarp jų redaktorė A. Zailskaitė ir red. dr. A. Liulevičius. Dešinėje — vyr. red. kun. dr. K. Trimakas. Nuotr. J. Kuprio

meilės ir savo kalbos išlaikymo rūpesčiais vedini suruošę ši vakarą mūsų vadai, globėjai bei sendraugiai? Suruošę jį mum, čia gimusiems, viena kita išimtim savo tėvų žemės nemačiusiems, kad brangintume savo kalbą, kad rašytume į laikraštį, nors ir mažai mokėdami. Jūsų nepaprastas rūpestis, premijos mus skatina, gundo ir traukia."

Po premijų įteikimo ir vakariėnės buvo šokiai. Daug kas išsitarė, kad jokiam kitame Chicago's parengime nėra tiek daug vyresniųjų ir jaunimo kartų, kaip Ateities tradiciniame vakare.

R.R.

jos komitetas pastoviai ir ištvermingai veikia parapijos išlaikymo kryptim ir yra pasiekęs pozityvių rezultatų. Dabartinis Clevelando diecezijos vyskupas James Hickey yra dažnai matomas lietuvių tarpe ir rodo nuodėrdų prielankumą lietuvių mažumos ir lietuviškų parapijų atžvilgiu. Netolimoj praėity jis tai įrodė, iš vietinės amerikiečių parapijos atitraukdamas jauną lietuvių kilmės kunigą Juozą Bacevičių ir jį išleisdamas vyskupijos lėšomis į Lietuvii Kolegiją Romoj su tikslu jį paruošti pastoraciniam darbui lietuviškoj parapijoj. Pasitarimuose tarp vyskupo ir tarybos paaiškėjo, kad vyskupas supranta dabartinę parapijos padėtį ir pritaria jos išlaikymui bei išskėlimui į geresnį rajoną. "Jos išlaikymas ir išskėlimas yra mūsų pačių rankose", pabrėžė Pranas Razgaitis. Jei parapija savo aktyvių narių skaičium yra gerokai sumažėjusi, tai pereitų metų veikla parodo, kad pavieniai nariai dirbo su pasišventimu parapijos naudai, surengė net keletą labai sėkmingų renginių ir sutelkė lėšų parapijos gyvenimui pagyventi.

Atskirame pranešime K. Cinvinskas maloniai nustebo dalyvius tuo, kad iš sekmadienių "kavucių", kuriomis rūpinasi pasikeisdamos parapijos narės, yra padaryta ištisa eilė naudingų dalykų: suteikta piniginė parama jaunajam kunigui, apdovanoti "klapčiukai", aukota kai kuriom organizacijom ir dar yra likę banko \$2,300 su viršum.

Iždininko Zenono Obelenio izdo pranešimas buvo trumpas, tvarkingas ir aiškus.

Valdyba pareiškė pageidavimą perinkti penkis narius, baigiančius savo kadenciją. Susirinkimui vieningai pareiškus pasiženkinimą valdybos veikla, ypaci užmezgime santykių su vyskupu parapijos naudai, prašyta atsistatydinusių narius likti. Pirmininkui ir kitiem valdybos nariam sutikus likti, bet norint būtinios didesnės talkos, susirinkimui pasiūlius, valdyba buvo papildyta dar trimis naujais nariais — Eufrozina Gausiene, Antanu Styra ir Algirdu Kasulaičiu.

Einamieji reikalai pagrindė apėmė tradicinę parapijos "kalakutų" šventę, kurios metu parapijai sutelkiamos lėšos loterijos, bufeto ir įvairių pramogų pagalba. Iki šiol tą šventę rėmė visa Clevelando lietuvių visuomenė, gausiai į ją atsilankydama. Reikia tikėtis, kad ir ši kartą Šv. Jurgio parapijos salė bus pilna svečių, kurie tą seniausią lietuvišką Clevelando instituciją parems savo buvimu tiek moraliai, tiek materialiai.

Tai vienas iš nedaugelio susirinkimų, kurio nuotaikoj vy-

SOVIETŲ SĄJUNGOS PASTANGOS NUTAUTINTI LIETUVĄ PER MOKYKLAS

A. MASIONIS

4

"Pasibaigus karui", rašo autorius, "karių kapinėse išaugo bronzinė kario (šeržanto S. Ameršojovo) skulptūra... Jo papėdėje sužydėjo gėlės, prie jo dažnai ateina žiezmariskiai ir iš toliau atvykę svečiai. Neretai pamatysi čia ir Žiezmariių vid. mokyklos spaliukus, pionierius ir komjaunuolius, atėjusius pagerbti kritusių didvyrių atminimo!"

"Daug teko padirbėti Žiezmariių vidurinės mokyklos pedagogams, kol atsiliėpė žuvusiųjų giminių ir artimieji."

Žiūrėkim dabar toliau, koks Žiezmaruose entuziazmas, kad jie vėl pateko į vergiją: "Užklasinio ir užmokyklinio auklėjimo darbo organizatorė Joana Šliuzienė prisimena, kaip buvo renkama medžiaga apie Tarybų Sąjungos didvyrius Safarą Ameršojovą ir Michailą Dubroviną. Pionierių laiškei nukeliavo į tolimąjį Tadžikistaną, kur viename Kuliaivos rajono kišlakų gimė S. Ameršojovas. Ir kaip įdėmiai, jaudindamiesi skaitė visi — ir mokiniai ir mokytojai — kiekvienas iš toli gautą laišką (m. pabr.), kuriame buvo pasakojama apie didvyrio tėviškę, jo vaikystės ir mokslo metus".

"Žaisdami karą...), berniukai stengiasi būti tokie narsūs, koks buvo gvardijos šeržantas S. Ameršojovas. O kaip įspūdinga jiems S. Ameršojovo gatvė!" (Atrodo, kad Žiezmaruose jau daug kas suameršojevinta: ten ir paminklas, ir gatvė, ir pionierių būrio vardas.)

"Ne mažesnį įspūdį šio didvyrio gyvenimas ir žygdarbiai palieka ir mergaitėms. Štai, prieš kurį laiką mokiniai rašė rašinį: "Partija — mūsų epochos protas, garbė ir sąžinė". Abiturientė Ramutė P., rinkdamasi temą, apsisistojo ties S. Ameršojovu. Savo rašinį jį pavadino "Gyvas mūsų širdyse."

Tliau pasakojama, kaip Žiezmariių mokyklos buvo renkamos žinios apie kitą didvyrį, kapitoną Michailą Dubroviną, kaip jo brolis, atvykęs į Žiezmarus, pasakojąs pienieriam apie Michailo gyvenimą, kaip pionieriai prašė savo vadovybę, kad būtų jiems duotas M. Dubrovino vardas, kaip pagaliau jų prašymas buvęs patenkintas, kaip užsimezgus artima draugystė su Ameršojovu ir Dubrovino giminėmis, kaip jie lankosi Žiezmaruose, kaip iš Žiezmariių buvęs suorganizuotas traukinys "Lietuva" į Tadžikiją, kaip ten sužinota, kad surastas kulkos pervertas Ameršojovo partijos bilietas. Straipsnis baigiamas tokiais žodžiais: "Visi mokytojai stengiasi išnaudoti kiekvieną progą, kad didvyrių gyvenimo ir žygdarbių pavyzdžiais prabilūtį mokinius (niekur neteko pastebėti, kad lietuviai būtų statomi pavyzdžiais, vis rusai!). Savo

ravo noras atlikti darbą, pasiekti tikslą, bendromis jėgomis visus savo sugebėjimus telkiant į vieną aruodą. Parapijos tarybai priklauso visų parapijos narių padėka ir linkėjimai tolimesnei sėkmingai ir darniai veiklai.

Aurelija Balasaitienė

kruopščiau, atkakliu darbu per pamokas ir užklausinėje veikloje ugdydami mokinių tarybinio patriotizmo, tautų draugystės, proletarinio internacionalizmo jausmus, jie įdiegia jaunosose širdyse pačius geriausius asmenybės bruožus, augina didvyrių vertą pamainą, kuri bus narsi Tėvynės (didžiąja raide) gynėja, aktyvi komunizmo kūrėja".

Visa, kas čia pasakyta apie Žiezmarus, kartojasi beveik kiekviename T.M. ir T.M.-jo numeriu. Štokuju beveik išimtinai svertimųjų pavergėjų garbinimu norima išrinkti atskirų tautų pasireiškimus, nacionalinius jausmus, nes ir kazachas, ir rusas, ir gudas ir čiuvašas, ir mongolas krito ne už savo tėvynę, bet už didžiąją Tėvynę, visuomet rašomą didžiąja raide, ir visi tuos žygdarbius atlieka vis vadovaujant partijai, kuri, kaip jau žinom, yra šios epochos ir protas, ir garbė, ir sąžinė.

Šalia šių partijai sukurtų epitetų, pastebėjau dar vieną visai naują, būtent, "brangioji partija", lyg kokia mylimoji. Ši epitetą pavartojo A. Rimkus, okupuotos Lietuvos švietimo ministras, uždarydamas perna įvykusių visos respublikos mokytojų suvažiavimą. Jis, tarp kitko, taip pagarbino visus, kurie dirguoja visą Lietuvos švietimą, o jis, kaip nuolankus tamsas, su visais mokytojais tik vykdo, kas įsakytas: "Mes, Tarybų Lietuvos mokytojų IV suvažiavimo delegatai ir dalyviai, užtikriname brangiąją (mano pabr.) Komunistų partiją, lenininį Centro Komitetą, Politinį biurą, asmeniškai TSKP CK Generalinį Sekretorių, TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininką draugą Leonidą Brežnevą, kad gausi respublikos pedagogų šeima (47,000 — m. pr.) nuosekliai vykdys mokyklai nužymėtą darbų programą, deramai mokslo ir auklės jaunuosius šviesios ateities — komunizmo — kūrėjus".

Rusų kalbos brukimas

Kad Vasia ir Nataša yra lietuvių vaikų draugai ir net broliai ir kad lietuviukai turi su jais dalintis savo duonos riekiute, jau girdejom. Kitame T.M. numery randam, kad vien tik lietuviškos duonos jiems neužtenka, kad reikia šio to ir prie duonos, kad iš Lietuvos, draugystės vardan, išvežama dar mėsa, sūriai, sviesas ir daug visokių kitokių gėrybių.

Neužtenka ir to. Kad draugystė būtų pilna, reikia duoti dar daugiau, reikia dar dvasinio bendravimo. Tam reikia bendravimo mediumo, reikia bendros kalbos. Kokia ta kalba yra? Aiškus, ne lietuvių, bet "didžiojo Lenino" kalba — rusų kalba. Kad lietuviukai galėtų susikalbėti su broliais, kazachais, su broliais čiuvašais, broliais rusais, totoriais ir kitais, susirašinėti su "išvaduootojų" tėvais ir giminėmis, kad jiems būtų atverti rusų tautos ir kitų pasaulio tautų kultūros lobiai (plg. T.M., 1975 m. 12 nr.), gali padėti tik rusų kalba.

Ryškiausiai rusų kalbos svarba ir jos brukimas Lietuvos mokyklom pavaizduota jau minėtame T.M. 1975 m. 12 nr. Mat, tų metų spalio mėn. įvyko Taškente sąjunginė moksline praktinė konferencija, analizavusi rusų kalbos dėstymo nacionalinėse (reiškia, atskirų sovietinių respublikų, m.pr.) mokyklose... problemas. Ten dalyvavo "visų sąjunginių ir autonominių respublikų pasiuntiniai — geriausi mokytojai, aukštųjų mokyklų ir technikumų dėstytojai, mokslininkai, metodininkai, vadovėlių autoriai, partiniai ir tarybiniai darbuotojai — tris dienas plenariniuose posėdžiuose ir sekcijose svarstė aktualius klausimus, kaip toliau tobulinti rusų kalbos dėstymą ir mokymąsi šalies mokyklose".

(Bus daugiau)

Jurgis Malskis, Clevelando LB apylinkės pirmininkas. Nuotr. V. Bacevičius

TARĖSI LIETUVIAI KUNIGAI

Willimantic, Conn., Immaculata rekolekcijų namuose, lapkričio 7-8 įvyko JAV Lietuvių Kunigų Vienybės 70-asis metinis seimas. Jame dalyvavo 36 lietuviai kunigai.

Šio seimo proga Šventasis Tėvas Jonas Paulius II ilgą telegramą sveikino Lietuvių Kunigų Vienybę ir visiem lietuviam kunigam bei visiem lietuviam suteikė savo palaiminimą.

Mišias už Lietuvos persekiojamą Bažnyčią su Hartfordo arkivyskupu koncelebravo vysk. Vincentas Brizgys, Norwich vyskupijos ordinaras Daniel P. Reilly ir visi seimo dalyviai. Pamokslą sakė kun. Antanas Jurgelaitis, OP.

Seimui pirmininkavo kun. A. Kontautas, kun. dr. M. Čyvas ir kun. dr. V. Cukuras, o sekretoriavo kun. V. Pikturna ir kun. J. Steponaitis.

Etninių parapijų reikšmė

Pirmąją seimo dieną buvo du kalbėtojai.

Pirmasis kalbėtojas lenkų kilmės prel. Stanley Sypek kalbėjo apie etninių parapijų svarbą šio krašto gyvenime. Pabrėžė, kad Katalikų Bažnyčia yra visuotinė ir kad etninės grupės, būdamos pilnateisiai Bažnyčios nariai, turi savo vertę ir praturtina Bažnyčią savo papročiais bei tradicijomis. Visos tautos turi savo šventuosius, dėl to liturgijoje jie iškilmingiau gerbiama. Airiai, ilgai persekiojami angli, Airijoj pamaldas turėdavo slapta, todėl jų liturgija skurdi: jie neturėjo neiegzekvių, neigiedotinių mišių, nei gegužinių pamaldų. Etninių grupių pamaldos įvairesnės, liturgija turinys. Amerika gali didžiulius etninių grupių tradicijomis, nes tuo tik praturtinamas JAV gyvenimas. Jei nebūtų etninių grupių atskirų parapijų, daug kas visai

nustotų lanke bažnyčias. Džiugu, kad dabartinis popiežius, skirdamas vyskopus, klausia, kokios kandidato pažiūros į etnines grupes. Tautinių grupių kunigai turi jausti atsakomybę nuširdžiai tarnauti savo tautiečiam gimtąja kalba ir rūpintis tradicijų išlaikymu.

Po paskaitos vyko gyvos diskusijos. Nusiskysta, kad daugelis šio krašto vyskupų rūpinasi ispaniškai kalbančiais, bet mažai dėmesio kreipia į kitas etnines grupes. Kalbėtojas priminė, kad popiežius, kalbėdamas Chicagoj suvažiavusiem šio krašto vyskupam, prašė rūpintis visomis etninėmis grupėmis, neišskiriant ir indėnų.

Vysk. V. Brizgys priminė, kad nekaltintini šio krašto vyskupai, nes daug kas priklauso nuo atskirų tautybių kunigų: jei tik ryžtingai prašysim vyskupus, tai ir nebus jokių kliūčių parapijose turėti pamaldas ir anglių, ir lietuvių kalbomis. Apgailėstavo, kad šiame krašte yra apie 400 lietuvių kilmės kunigų, bet ne visi yra įsijungę į Kunigų Vienybės darbą. Pasiūžė, kad vis daugiau ir daugiau jų domisi Kunigų Vienybės veikla ir remia jos darbus.

Vysk. V. Brizgys siūlė, kad šis seimas įpareigotų KV centro valdybą parašyti du laiškus: vieną laišką lietuviam kunigam, primenantį mūsų pareigas rūpintis lietuviškomis pamaldomis, o antrą, skirtą lietuvių visuomenei, išspausdinti laikraščiuose, raginant lietuvius lankyti lietuviškas parapijas.

Prel. J. Balkūnas pageidavo, kad visi lietuviai, organizuoti ir neorganizuoti, domėtys lietuviškų parapijų išlaikymu.

Kun. V. Pikturna siūlė, kad KV centro valdyba atskiru laišku kreiptųsi į lietuviškų parapijų kunigus Pensylvanijoje, kad ten bent kartą per mėnesį parapijose būtų mišios lietuvių kalba, nes šiuo metu ten tokių mišių nėra.

Prof. kun. St. Yla priminė reikalą lietuviam kunigam lankyti po visą kraštą išsisklaidžiusius lietuvius, susibūrusius bent kiek didesnėse grupėse, ir jiems bent retkarčiais organizuoti rekolekcijas ir aukoti mišias lietuviškai.

Sitūlyta prel. S. Sypek kalbą, kuri įrašyta juostelėn, perrašyti ir išsiuntinėti visiem lietuviam kunigam.

Tarptautinis teisingumas ir taika

Šia tema kalbėjo JAV vyskupų konferencijos atstovas kun. Bryan Hehir. Jis JAV vyskupų konferencijos vardu yra parašęs raštą Sovietų Sąjungos ambasadoriui Dobryninui žmogaus teisių reikalais. Savo kalboj jis išryškino, ką JAV vyskupai gali padaryti etninėm grupėm, ypač lietuviams. Šio krašto vyskupai yra aiškiai pasisakę už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Nusiskundė, kad JAV nepadarė reikiamo spaudimo Sovietų Sąjungai, ginant žmogaus teises. Džiaugėsi, kad daug informacijos apie Katalikų Bažnyčią Lietuvoj gauna iš LKB Kronikų. Pageidavo, kad JAV vyskupų konferencija daugiau būtų informuojama delegacijomis ir memorandumais.

Pirmoji seimo diena baigta 7 val. vakariene, kurios metu kalbėjo Hartfordo arkivyskupas ir Norwich vyskupijos ordinaras. Kalbėtojus seimo dalyviams pristatė kun. J. Matutis, KV centro valdybos vicepirmininkas.

Antroji seimo diena

Antrąją seimo dieną programa pradėta 9 val. ryto. Pranešimus darė centro valdybos nariai, Kunigam Šelpti Draugijos išdininkas kun. J. Pakalniškis ir Lietuvių Katalikų Tarnybos vedėjas kun. K. Pugevičius, o mišiolio reikalais kalbėjo kun. V. Zakaras.

Kun. K. Pugevičius prašė, kad lietuviškose parapijose bent kartą per metus būtų suorganizuota maldos diena už Lietuvos persekiojamą Bažnyčią. Taip pat prašė rašyti laiškus už politinę

ir už religinę veiklą kalinamiem lietuviam Sovietų Sąjungoj.

Prof. kun. St. Yla prašė Alkai siųsti iš Sibiro gautą medžiagą, kurią būtų galima panaudoti kilnojamosiose parodose, supažindinant su Lietuvos reikalais universitetų studentus, Kolumbo vyčius.

Prel. J. Balkūnas prašė, kad kiekvienais metais rugsėjo 8, mūsų tautos šventės proga, būtų organizuojamos pamaldos Washingtone lietuvių pastangomis įrengto Šiluvos koplyčioj. Į tokias pamaldas turėtų suvažiuoti kiek galima daugiau lietuvių iš įvairių kolonijų.

Kun. A. Kontautas ir kun. J. Pakalniškis trumpai nupiešė Bostono ir Brooklyno lietuviškų parapijų profilį.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios ir lietuviškų išelvijos parapijų padėtis

Šia tema kalbėjo vysk. V. Brizgys. Lietuvos katalikų tarpe pozityvu tai, kad daugumas tautiečių drąsus tikėjimo ir tautos reikaluose. Maskvai daugiausia galvosūkio duoda lietuviai ir žydai. Lietuvos yra slapta įšventintų kunigų, kurie dirba Ukrainoj, Kaukaze ir Sibire. Vargas, kad jaunimas mažai pažįsta tikėjimo tiesas. Lietuvos būtina reikalingas bent kulkas katekizmas. Kunigų seminarijoj trūksta teologijos vadovėlių. Didelė nelaimė yra alkoholizmas.

Padėtis lietuviškose parapijose išelviųj būtų geresnė, jei lietuviai kunigai, dirbantieji kitataučių parapijose, pereitų dirbti į lietuviškas parapijas. Daugelis lietuvių pamaldas lanko artimiausiose bažnyčiose ir nesistengia lankyti savų lietuviškų parapijų. Į skautų organizuojamas Kaziuko muges suplaukia minios žmonių, o šv. Kazimiero garbei surengtose lietuviškose

(nukelta į 6 psl.)

LAWRENCE, MASS.

Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos gegužinė rugpjūčio 19 davė gyno pelno 2460 dol.

Misijos lietuvių kalba vyko rugsėjo 17-19. Misijos anglų kalba vyko rugsėjo 20-22. Vadovavo kun. Kazimieras Pugevičius.

Šv. Tėvo vizito proga pilnas autobusas parapiėčių spalio 1 vyko į Bostoną.

Parapijos vakariene įvyko spalio 20. Dainavo Šv. Vardo vyrų kvartetas. Vakarienei vadovavo Lilian Driscoll, Arlene Zapėnas, James Driscoll ir Jere Jozak.

Vartotų rūbų išpardavimas vyko lapkričio 2. Vadovavo Arlene Zapėnas.

Orui atšalus, darbo dienomis mišios aukojamos parapijos salėj.

Bazaras arba prieškalėdinis turgus vyko lapkričio 17-18.

Jurgis Pavilionis ir Christopher Scanlon gavo įgaliojimus dalyti komuniją. Jie vadinami "Ministers of the Eucharist". — J. Sk.

ST. PETERSBURG, FLA.

Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas, Lietuvių klubo valdybos pakviestas, spalio 13 pranešė apie PLB veiklą. Kalbėtoją pristatė klubo pirmininkas Kl. Jurgėla.

Nepaprastas Lietuvių klubo narių susirinkimas įvyko spalio 20. Dalyvavo 123 nariai. Varystys ir du punktai: pranešimas apie sudarymą mandatų komisijos, kuri parinktų kandidatus ateinančių metų vykdomesiems organam, ir įstatų kai kurių straipsnių pakeitimas bei papildymas. Vienas iš svarbesnių pakeitimų, tai metinio narių susirinkimo laikas. Iki šiol metiniai narių susirinkimai buvo šaukiami kasmet sausio mėnesį, ne vėliau 15 dienos. Pagal priimtą pakeitimą įstatų 37 str. bus toks: "Metiniai narių susirinki-

Dail. Bronius Murinas ir dail. Povilas Kaupas 1970 metais. Nuotr. V. Noreikos

A.A. DAIL. POVILO KAUPO NEPARAŠYTI LAIŠKAI DRAUGAM

Mes daug kalbam, daug rašom apie draugus, draugystę. Ir dainose girdim gražią, ištikimą, amžiną draugystę.

Ir tai nenuostabu, nes draugystė, artimo meile remiasi ir krikščionybės stulpai stipriji.

Ir dail. Povilas Kaupas per visą savo gyvenimą ėjo aukštai iškėlęs draugystės vėliavą, kurią jis puošė savo dailės kūryba, dienos darbais, rūpesčiais, širdies meile artimui.

Draugystės vardan jis dažnai išsižadėdavo savęs ir sunkių dienų kely pirmiausia draugu, o ne savim pasirūpindavo.

Nūnai mielas, nuoširdus draugas Povilas Kaupas jau iškeliavęs amžinybėn. Liko tik jo įmintos pėdos dienų kely, liko ilgų metų kūryba, liko draugiškumo vainiku papuošti prisiminimai, liko nebaigti rašyti laiško draugam.

Gyvas būdamas, dalyvavęs veik visose žymiose grupinėse dailininkų parodose, savo dailės parodos nesuruošė. Būdamas įžvalgas meno kritikas kitiem, stipriausias ir nenuolaidžiausias kritikas buvo sau.

Savo studijoj dirbo daug, ir numanu, kad ruošėsi parodai, kurią vis atidėliojo.

Dabar, aplankę parodą, mes matysim, ką jis nuo mūsų slėpė. Stebėdami jo paveikslus, lyg girdėsimė jį kalbant į mus, išgirsim jo vidinio pasaulio paslaptis, žodžius, kurių jis mum niekada nepasakė. Skaitysim laiškus, kurių jis mum nebaigė rašyti... ir tarp daugtaškių įdėsime jo kūrybai išreikštas mintis.

Dail. Povilo Kaupo pomirtinė dailės kūrybos paroda atidaroma lapkričio 16 ir bus tęsiama iki lapkričio 25.

Draugų vardu
Vytautas Kasniūnas-Kasnis

Dail. Povilas Kaupas — Nida, akvarelė, 1933 m.

Dail. Povilas Kaupas — Mėnulio uolienos, aliejus

mai šaukiami kasmet lapkričio mėnesį, ne vėliau 15 dienos. Valdybų pareigų perdavimas — perėmimas vyksta ateinančiais metais sausio mėnesio pirmą savaitę.

Sezono atidarymas Lietuvių klube įvyko spalio 21, dalyvaujant 300 žmonių su viršum. Klubo pirm. Kl. Jurgėla savo kalboj priminė klubo steigėjos, aukotojų ir darbuotojų. Klube vyksta visuomeninis, kultūrinis ir tautinis gyvenimas. Meninę dalį pradėjo moterų dainos vienetas, vadovaujamas E. Rukštelienės. Kupletus, parašytus dr. B. Zebienės, skaitė Armonas, Mateika, Vaškys ir Velbasis. Klubo choras, vadovaujamas muz. P. Armono, padainavo: moterys — "Rūta žalia", vyrai — "Ramovėnų maršas", mišrus choras — "Tykus buvo vakarėlis" ir "Klestėk, Tėvyne Lietuva".

Lietuviška mokykla St. Petersburgu darbą pradėjo rugsėjo 22. Kiekvieną šeštadienį 9:30 val. ryto klubo patalpose prasideda pamokos mokantiem ir nemokantiem lietuviškai kalbėti. Dėl informacijų kreiptis į mokyklos vedėją p. Moore, tel. 321-0465.

A. Gustaičio literatūros vakaras ruošiamas gruodžio 8 klubo patalpose.

Balfo vajuos proga klubo valdyba spalio 16 nutarimu paskyrė St. Petersburgo Balfo skyriui 100 dol. auką.

LB St. Petersburgo apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyks lapkričio 28, trečiadienį, 3 val. popiet klubo salėj.

Lietuviškos radijo programos, pradedant lapkričio 3, transliuojamas 12:30 val. dienos metu šeštadieniais.

— L.Ž.K.

— Prof. Juozo Brazaičio, Darbininko drdaktoriaus, rašytojo ir visuomenininko, penkerių metų mirties sukakčiai prisiminti Chicagos Lietuvių Fronto Bičiuliai rengia minėjimą lapkričio 25, šį sekmadienį, Chicagoj, Jaunimo Centro kavinėje. 1 val. mišias aukos kun. J. Vaišnys, SJ, Jėzuitų koplyčioj. Pamaldų metu giedos sol. M. Momkienė, vargonais palydint muz. M. Motekaičiui. Tuo po pamaldų Jaunimo Centro kavinėj bus minėjimas. Velionį apibūdins buv. laikinosios vyriausybės ministris prof. M. Mackevičius, o kun. A. Kezy, SJ, rodys filmą iš prof. J. Brazaičio gyvenimo.

— PLB Visuomeninių reikalų komisija išsiuntinėjo LB kraštų valdybom informacijas apie Antano Terlecko suėmimą Lietuvoje, jo biografines žinias ir PLB valdybos prieš keletą metų išleistą leidinėį anglų kalba "RESPECT MY RIGHTS, An Appeal of Antanas Terleckas". Kraštų valdybos paprašytos savo kraštuose rūpintis, kad būtų plačiai skleidžiamos informacijos apie A. Terlecką ir visais būdais stengiamasi jam padėti.

— Solistės Danos Stankaitytės plokštelės pristatymas su vakariene įvyks lapkričio 25, šį sekmadienį, 3 val. popiet Chicagoj, Jaunimo Centro didžiojo salėj.

— Solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio, Kanados, visą lapkričio mėnesį koncertuoja Australijos LB, o kelionės bilietą jai parūpino PLB Kultūrinės talcos komisija.

— Pianistas Andrius Kuprevičius laimėjo Ohio Lietuvių Gydytojų Dr-jos metinę kultūrinę 1000 dol. premiją, kuri jam buvo įteikta spalio 27 iškilmingos vakarienos metu Lietuvių Namuose. Andrius Kuprevičius, su koncertais pagarsėjęs ne vien lietuvių kolonijose, bet ir amerikiečių muzikiniame pasauly, šiuo metu profesorijauja Clevelando Valstybiniame universitete.

— Toronte, Kanadoj, Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 25, sekmadienį, 4 val. popiet Lietuvių namų Mindaugo menėj. Paskaitą skaitys adv. Povilas Žumbakis iš Chicagos. Mėhinę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras Aras ir Gintaro ansamblis. Rengia Toronto LB apylinkės valdyba.

— National Catholic Register, Amerikos katalikų savaitraštis, spalio 28 per 6 skiltis atspausdino Tikinčiųjų Teisėm Ginti komiteto okupuotoj Lietuvoj narių atvaizdus. Pažymėta, kad jiems už tikinčiųjų teisių gynimą gresia suėmimas. Pateikti šių kunigų atvaizdai: Br. Laurinavičiaus, Sig. Tamkevičiaus, V. Vėlavičiaus, J. Zdebskio, J. Kaunecko ir Alf. Svarinsko. Kai kurie šio komiteto nariai jau anksčiau buvo nuteisti laisvės atėmimo baudomis iki 16 metų. Medžiaga gauta iš Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos.

— Union Tours, kelionių agentūra su centru New Yorke, ieško "part-time" agentų JAV ir Kanadoj, kurie apsiimtų reklamuoti ir organizuoti 1980 metų keliones į Lietuvą. Kreiptis: Union Tours, 6 East 36th St., New York, N.Y. 10016. Telef. 212 679-7878.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Banulis, Billerica, Mass., E.V. Zunaris, Wollaston, Mass., A. Stenes, San Rafael, Calif., K. Grigas, Salinas, Calif. Užsakė kitiem: J. Liubinskas — F. Tamkutoniui, abu iš Elizabeth, N.J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Jonas Obelinis

TARĖSI LIETUVIAI KUNIGAI

(atkelta iš 5 psl.)

pamaldose nematyti jaunimo, nors šv. Kazimieras yra lietuvių jaunimo globėjas.

Seime dalyvavo kun. dr. Jurgis Šarauskas, kuris šiuo metu yra specialus asistentas valstybės departamento komisijoj politiniam reikalui ir ruošia medžiagą Madride įvyksiančiai konferencijai, kur bus vertinamas Helsinkio konferencijos nutarimų vykdymas. Kun. J. Šarauskas dalyvauja konferencijose, kurliečiami Rytų Europos klausimai. Ten turi progos pateikti informaciją Lietuvos reikalais.

Kun. V. Valkavičius, parašęs knygą apie kun. Žebrių, prašė kunigus raginti lietuvių studentus diplominius darbus ir disertacijas rašyti lietuviškais temomis.

Kun. K. Pugevičius perskaitė projektą laiško, kuris, vysk. V. Brizgio siūlymu, turėtų būti pasiūstas lietuviams kunigams. Laiško projektas priimtas be pataisų.

Rezoliucijų komisija, kurion įėjo prel. dr. V. Balčiūnas, kun. dr. V. Širka ir kun. K. Pugevičius, pasiūlė seimui svarstyti keltą nutarimą, kurie buvo visi vieningai priimti.

Seimas baigtas KV centro valdybos pirmininko kun. dr. Zeno Smilgos žodžiu ir koncelebracinėmis mišiomis, kuriom vadovavo vysk. V. Brizgys. Pamokslą pasakė kun. Jonas Staškus. Pasaulio Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdybos pirmininkas.

Pasiūstos telegramos Šventajam Tėvui, Apaštaliniam delegatui Washington ir JAV vyskupų konferencijos pirmininkui.

Pasiūstas laiškas JAV prezidentui J. Carteriui, prašant jį paramos ginančios žmogaus teises Madride įvyksiančioje konferencijoje.

Seimo programa buvo turiniga. Visi seimo dalyviai aktyviai dalyvavo įvairių klausimų svarstymuose.

Kun. Vytautas Pikturna
KV centro valdybos sekretorius

PALM BEACH, FLA.

Parama spaudai ir švietimui

LB Palm Beach apylinkės valdyba spalio 15 posėdžiavo Apolonijos ir Lino Staškūnų motely. Nutarta po 25 dol. paremti šią lietuvišką spaudą: Darbininką, Draugą, Dirvą, Tėviškės Žiburius, Pasaulio Lietuvių ir Bridges. Lituanistiniam švietimui paskirta 75 dol., kurie pasiūsti LB Krašto valdybai.

Siame valdybos posėdy šalia visų valdybos narių dalyvavo ir Lietuvių kapinių komiteto pirmininkas Jonas Jakūbauskas ir Lietuvių Fondo įgaliotinė Veronika Aušrotienė.

Jakūbauskas pareiškė, kad Lietuvių kapinių sklypų savininkai 1975 pirmam susirinkime dauguma balsų yra nutarę šį savo komitetą laikyti šios LB apylinkės padalinio. Apylinkės valdyba šiuo reikalu dar nėra padariusi nutarimo.

Aušrotienė pareiškė, kad šios apylinkės pirmininkui prašant, ji sutiko būti Lietuvių Fondo įgaliotinė. Po trumpo laiko, 1978 gruodžio 1 ji gavo iš Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. A. Razmos raštą, kad ji yra paskirta Lietuvių Fondo įgaliotinė prie šios LB apylinkės. Per šiuos pirmuosius metus jos rūpesčiu jau esą įnešta į Lietuvių Fondą 3000 dol. su viršum.

Valdyba, išklausiusi šiuos pranešimus, nutarė Lietuvių kapinių komitetą ir Lietuvių Fondo įgaliotinę, kaip juridinius asmenis, jiems pageidaujant, laikyti LB Palm Beach apylinkės sekcijomis.

Lituanistinė mokykla

Šioj apylinkėj apsigyvenus daugiau jaunų šeimų su mažamečiais vaikais, valdyba nutarė įsteigti Palm Beach lituanistinę mokyklą. Ją suorganizuoti sutiko valdybos vicepirm. švietimo reikalui Albina Jakūbauskienė.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau prateisti prenumeratą 1980 metam

(Skaitytojai, neapsimokėję už 1979, prašomi apsimokėti)

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$10.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$13.00.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Vilniaus universiteto 400 metų minėjimas Clevelande. Iš k. V. Vidugiris, I. Bublienė, A.O. Mikulskiai, prof. J. Jakštas, Br. Kvilyks, P. Jucaitis, prof. S. Jankauskas, dr. J. Stankevičius ir dr. A. Čeičys. Nuotr. V. Bacevičius

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6697
U. S. A.

1979 rugsėjo mėn. įnašai

Santrumpa: atm. įn. — atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

1 — \$10.00 — Karaša, Motiejus, plk. atm. įn. \$10.00.

2 — \$25.00 — Ivanauskas, Juozas \$100.00, Škirpa, Kazys, plk. atm. įn. \$25.00.

1. — \$40.00 — Ward, William E. atm. įn. \$40.00.

2 — \$50.00 — Adomaitis, Jonas D. atm. įn. \$290.00, Bielskus, Pijus, inž. atm. įn. \$235.00.

1 — \$75.00 — Vaineikis, Juozas \$2,400.00.

19 — \$100.00 — Alminas, Rūta Alice \$100.00, Budrys, Stanley, M.D. ir Budrys, Milda, M.D. \$1,300.00, Burnis, Povilas \$100.00, Česna, Juozas ir Stefanija \$200.00, Kiaunė, Petras \$100.00, Kriaučiūnas, Kazys ir Eugenija \$100.00, Leugoud, Edward \$3,824.26, Masalskienė-Petkūnaitė, Monika, atm. įn. \$500.00, Mažonienė, Ona, atm. \$300.00, Menkelienė, Petras \$100.00, Mickevičius, Alfonsas \$100.00, Mickevičienė, Teofilė \$450.00, Norkienė-Steikūnaitė, Ursulė, atm. įn. \$100.00, Raslaivičius, Leonas ir Regina \$110.00, Remienė, Marija \$600.00, Senkus, Andrius, Kun. \$100.00, Švėkšnos gimnazijos įnašas — Alicija Rūgūtė \$2,700.00, Union Pier Namų Savininkų ir Gyventojų Dr-ja \$800.00, Vembrė, Juozas K. \$1,200.00.

1 — \$125.00 — Paltarokienė-Petratytė, Stasė, atm. įn. \$125.00.

mišių, kurios čia visada būna pradedamos 10 val. 30 min. Apylinkės valdybos ir LB tarybos narė Danguolė Didžbalienė trumpai papasakojo apie savo išpūdžius iš LB IX tarybos pirmosios sesijos Clevelande suvažiavimo. Besikalbant toliau, paaiškėjo, kad LB NJ apygardos globojama tautinių šokių grupė Liepsna ruošiasi dalyvauti 1980 Chicago įvyksiančioj tautinių šokių šventėj ir kad tam reikalui reikėtų sutelkti pinigų šokėjų kelionei apmokėti. Pasvarčius įvairius būdus, buvo nuspręsta šokių grupės reikalui suruošti vakarą, kurio programą atliktų pati šokių grupė, o visais kitais reikalais pasirūpintų šokėjai, jų tėvai ir LB apylinkės nariai. Tokį vakarą suruošti numatyta balandžio 20 šv. Trejybės parapijos salėj Newark. Tą dieną parapijos bažnyčioj 12 val. bus suorganizuotos jaunimo pamaldos, o po pamaldų įvyktų ir pats vakaras, kurio paruošime mielai sutiko talkinti ir vietos Lietuvos vyčių kuopa, kurios ilgamečiu pirmininku tebėra uolus vyčių ir LB apylinkės veikėjas Kazys Šipaila. Vakaro svečių vaišių koordinatore mielai sutiko būti LB apylinkės ir kitų organizacijų veikėja Regina Schmidt. Kitas toks pat neoficialus LB apylinkės susirinkimas numatytas gruodžio 2, sekmadienį, po lietuviškų mišių šv. Trejybės parapijos salėj.

1 — \$125.00 — Paltarokienė-Petratytė, Stasė, atm. įn. \$125.00.

2. Pajamų — \$830,990.89,

3. Per Pelną Skirstymo Komisiją, remiantis protokolais, lietuviškiem reikalui (švietimui, kultūrai, premijom, stipendijom ir moksliniam veikalui) paskirstę — 603,051.35

Visi statykime Lietuvių Fondą, kad jis pasiektų 2 milijonus ir kasmet galėtų skirti lietuvių bei daugiau kaip \$150 tūkstančių dolerių.

NASHUA, N.H.

Vienintelė lietuvių parapija trijose valstijose

Šv. Kazimiero parapijos keturiuos draugijos suruošė bendrą prieškalėdinę mugę. Gauta per \$3000 pelno, skiriamo bažnyčios pastatų atnaujinimo fondui. Tai rekordinė suma parapijoj, susidedančioj iš trijų šimtų šeimų.

Atskirus status paruošė: Šv. Kazimiero Vedusių Porų klubas, Šv. Kazimiero Moterų gildija, Šv. Juozapo draugija ir C.C. D. jaunimo grupė. Trijų dovanų (\$200, \$100 ir \$50) loterijos bilietų išpirta už \$1,400. Šalia to buvo parduodami pyragai ir kiti kepiniai. Veikė užkandinė. Darbuotojai gerokai pavargo, bet džiaugėsi pasisekimu, pasiektu bendromis pastangomis parapijos naudai.

Atsilankiusi publika gyrė skoningai išpuoštą atnaujintą parapijos salę ir dailius rankdarbius, išdėstytus pardavimui.

Aukos bažnyčios pastatų atnaujinimui

John B. Wollen savo mirusios motinos Gertrude Wollen atminimui paaukojo \$500; giminės ir draugai mirusio Ambrose Sweklos atminimui — \$170; Tomas Grigas su žmona — \$100; Charles ir Betty Kazlauskas (Šermeninės savininkai) — \$100; jų sūnus adv. Charles F. Kazlauskas Jr. (gyvena New Yorke) — \$100; Wayne ir Amelia Stahl tėvų, motinų, brolių, seserų ir svainnio atminimui — \$100; Andriaus ir Sofijos Augūnų atminimui — \$100; Orise Lepine atminimui nuo Sanders Associates įstaigos Data skyriaus grupės — \$57; Jonas ir Dora Kudzma — \$50; dr. Albertas Drukteinis ir žmona — \$50; Rokas ir Marė Yakavonis, Bernardo ir Gertrude Wollen atminimui — \$50; Jonas Skirkey su žmona — \$50. Visa eilė aukų po \$25 ir mažiau.

Parapija išpildo labdaros kvotas

Kiekvienais metais New Hampshire diecezijoj vyksta aukų vaju katalikų labdarai. Jame dalyvauja visos parapijos. Šiem metam Šv. Kazimiero parapijai buvo nustatyta \$1,875 kvota (pernai \$1,512), kurią parapiečiai išpildė su kaupu, suaukodami \$1,900.25. Jie ir pernai kvotą perviršijo, sumesdami \$1,840. Tokiu būdu katalikiškos labdaros jausmas Šv. Kazimiero parapiečiuose yra stiprus, nors per eilę metų dar joks parapietis nėra reikalavęs sau labdaros.

dijom ir moksliniam veikalui) paskirstę — 603,051.35

Visi statykime Lietuvių Fondą, kad jis pasiektų 2 milijonus ir kasmet galėtų skirti lietuvių bei daugiau kaip \$150 tūkstančių dolerių.

Parapijos savaitiniai parengimai

Šv. Kazimiero parapija neturi bingo, bet ruošia kortų vakarelį, kurie pernai davė \$1,265.97 pelno. Jie ruošiami tik gegužės-lapkričio mėnesiais. Šie metai, kaip ir pernykščiai, pasižymi iškiliu būrelio parapiečių dosnumu, taip pat atsilankymu. Šiemet vakarėliai paliko parapijai nuo \$39 iki \$68 pelno. Ypač talkina Alice Field, Agnes Narūnas ir Simonas Ulcickas. Parapietė Malvina Boucher, norėdama atsidėkoti už malones jos dukros ligoj bei operacijoj, savo lėšomis suruošė du ekstra vakarėlius parapijos naudai sekma-dienio popietėmis. Pirmas davė parapijai \$55 pelno, antras — \$60.

R.K.

Pirmenybės New Yorke

Lapkričio 11 New Yorke turėjęs įvykti pabaltiečių stalo teniso turnyras buvo atšauktas dėl dalyvių trūkumo. Atrodo, kad ne tik pabaltiečiai, bet ir ŠALFASS organizacijos rėmuose esą lietuviai gali užmiršti bet kokį stalo teniso turnyrą ruošimą, nes susidomėjimas yra labai mažas. Net ir 1978 Toronto žaidynėse stalo tenisas buvo paskutinėj dėmesio vietoj. Talentų, ypač Kanadoje, yra, bet kooperacijos ir entuziazmo nei ženklo.

Geresni išpūdžiai iš pabaltiečių šachmatų pirmenybių, kurios New Yorke įvyko pirmą kartą. Dalyvavo 7 lietuviai, 4 latviai ir 1 estas. Pirmą vietą ir 100 dol. premiją su 3.5:5 taškų santykiu laimėjo latvis P. Blumbergs iš New Jersey. Dėl antros vietos stipriai sužaidė J. Chrolavičius iš Hamiltono su 3:1 santykiu, o trečią vietą pasidalino Detroito K. Škema, New Yorko A. Simonaitis ir newyorkietis latvis K. Berzinš. Visi gavo po 2.5 taško. Paguodos rato premiją pasidalino New Yorko LA Klubas E. Staknys ir estas J. Panksepp. Visi laimėtojai gavo ponignes premijas ir Pabaltijo sporto federacijos žymenis.

Šachmatų turnyras, nors dalyviais negausus, bet praėjo gana sėkmingai. Ypač buvo malonu matyti veteranus Kazį Škumą ir Kazį Merkį, nepagalėjusius laiko ir pastangų turnyre dalyvauti. New Yorko Lietuvių Atletų Klubas dėkoja visiem dalyviams ir linki sėkmės kituose turnyruose. Ta pačia proga LAK šachmatų sekcijos vadovas Edvardas Staknys kviečia daugiau mėgėjų įsijungti į šio klasinio žaidimo kultivatorių eiles.

Alg. Š.

Duok Darbininką paskaityti savo kaimynui ir paragink užsiprenumeruoti.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032

Telef. 991-0001, 991-7260

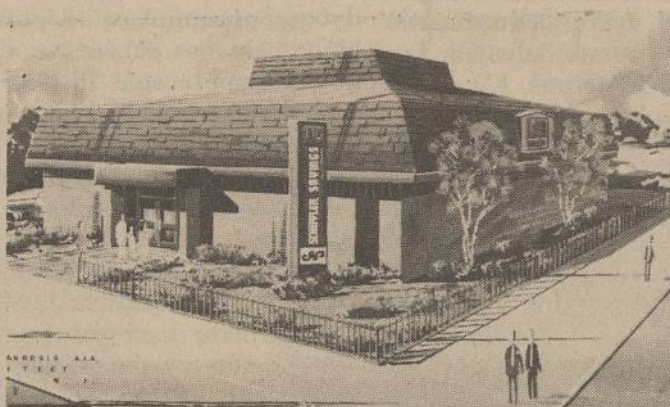
55 veikimo metai (1924-1979) — SAVI, PAS SAVUOSIUS!

TURTAS (ASSETS) \$15,000,000.00

Taupymo indėliai apdrausti iki \$40,000.00

Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D.C.

● Mokami aukšti, įstatymų leidžiami dividendai.

Lietuvių vadovaujamos finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

Netermininiams indėliams dividendai mokami nuo įdėjimo ligi išėmimo dienos.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v.p. popiet, penktadienį nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet. AUTOMOBILIAM LANCELIS VEIKIA: pirmadienį-ketvirtadienį nuo 3 v. p.p. iki 6 v.v. ir reguliariomis darbo valandomis.

K.J.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 61-mos metinės gražiai paminėtos lapkričio 18, sekmadienį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. buvo pamaldos. Jas koncelebravo kun. A. Račkauskas, kun. L. Budreckas ir Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM, kuris taip pat pasakė šventei pritaikytą gražų pamokslą. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Albumų formoj su gausiom iliustracijom ir tekstu anglų bei lietuvių kalbom gražiai išleisti leidiniai: Lithuanian Family Traditions, by S. Yla, Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago, by D. Fainhauz, Lithuanian Writers in the West, by A. Skrupskelienė. Kiekvienos knygos kaina po 20 dol. Persiuntimui pridėdama po 1 dol. už kiekvieną knygą. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Grazi dovana Kalėdų proga vaikam, taip pat laiko turintiems pensininkam — "Lithuanian Heritage" — iš nedidelių gabaliukų sudedamas Lietuvos žemėlapis (jigsaw puzzle) su miestų ir žymių žmonių vietovėmis. Pridėtas mažas žodynėlis — knygutė susipažinimui su Lietuvos istorija. Knygutė anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina 13 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Bažnyčia buvo artipilnė žmonių.

Po pamaldų tuoj visi perėjo į parapijos didžiąją salę, kur buvo minėjimo akademinė dalis. Šventei buvo papuošta scena, pritaikyta graži muzikinė palyda, pav., įnešant vėliavas, grojo maršus.

Pradėjo ir vadovavo ramovėnų pirmininkas Vincas Savukynas. Invokaciją sukalbėjo kun. Antanas Račkauskas. Pagerbti salėje buvę savanoriai. Jiem prisegta gėlių prie krūtinės. Tie savanoriai buvo: Petras Jurgėla, Kazys Algenis, Jurgis Kiaunė, Jonas Jankus, Alfonsas Koncė.

Paskaitą skaitė Antanas Rugys iš Patersono. Jis pats aktyviai tarnavo Lietuvos kariuomenėje, buvo kapitonas. Jis peržvelgė Lietuvos kariuomenės svarbesnius momentus. Kalbėjo pakiliai, su jam būdingu optimizmu.

Muzikinei daliai vadovavo Astra Bilerienė. Ji pakvietė Bronių Balčiūną skaityti lietuvių autorių kūrybos. Pradžioje jis paskaitė du patriotinius Audronės eilėraščius.

Tada Astra Butkutė padainavo Lietuva brangi, su Leonardu Raliu duetu padainavo Lygioj lankelėj, Plaukia Nemunėlis. Dainavo abu pakiliai ir darniai. Akomponavo Viktoras Ralys. Bronius Balčiūnas vėl skaitė Bern. Brazdžionio eiles — Ąžuolas.

Tuo ir baigtas minėjimas. Pabaigoje visi programos dalyviai buvo sukviešti bendrai nuotraukai. Po visos programos buvo vaišės.

Minėjimas buvo tvarkingas ir gražiai praėjo, neužsitęsė. Visur jautėsi, kad pasirengta rūpestingai, pajavairinta gražiais muzikos intarpais. Atsilankė apie 150. Visi turėjo progos prie kavos pasišnekučiuoti, pabendrauti.

Minėjimą rengė savanoriai kūrėjai, ramovėnai, birutietės, šauliai. (p.j.)

Kultūriniam Subatvakary lapkričio 24, šį šeštadienį, 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose prelegentų bus rašytojas E. Cinzas iš Belgijos. Visi maloniai kviečiami.

Paskaita apie teatrą

Nors lijo kaip iš kibiro, Moterų Federacijos susirinkimas vis tiek įvyko. Lapkričio 3 į Piliečių Klubą So. Bostone susirinko geras būrys narių pasiklausyti įdomios temos apie praeities laikų Lietuvos teatrą. Kalbėjo aktorė režisė Aleksandra Gustaitienė. Ji pabrėžė, kad primityvų skonių teatro atžvilgiu turi ir išmoksinti žmonės, ypač poniutės. Kiekvienas tave gali "kryžiuoti", kada tu esi scenoje. Į teatrą reikia žiūrėti kitaip: jis eina paraleliai su mokslu.

Prelegentė pradėjo teatro studijas dar būdama gimnazijos suole. "Žvaigždė netapau", pasakė ji "bet susipažinau su teatru".

Lietuvio teatras prasidėjo apie 1900, ypač pasireiškė 1905. Tada gyventa žandarų baimė, bet buvo jaunimo ir mokytojų, kurie suprato teatro reikšmą.

Teatre vaidina aktorius amatininkas, aktorius profesionalas ir aktorius kūrėjas.

Lietuvos teatras turėjo įtakos iš rytų, ne iš vakarų. Kipras Petras auskas atsinešė mokslą iš Rusijos. Rusijoj žymūs buvo Stanislavskis, moralistas, auklėtojas, Vachtangovas, Čechovas. Oleka Žilinskas baigė Stanislavskio teatro studiją, jo žmona Solovjova — irgi. Stanislavskio teatre žmonės nežinojo, ką reiškia pinigai, jie dirbo dėl pačios vai-

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Ką tik pasirodė nauja plokštelė "Sodžiaus garsai". Tai išskirtinai surinkti komp. J. Stankūno kūriniai. Dainuoja solistai I. Stankūnaitė, L. Stukas, O. Zubavičienė, Ch. Daukša, B. Miškinis, dalyvauja New Yorko vyrų choras Perkūnas. Palydi kamerinis orkestras arba fortepijonas. Groja Dalia Sakaitė ir Albinas Prižgintas. Plokštelės viršelį puošia dail. Č. Janušo paveiksas. Galima gauti ir kasetės formoj. Plokštelės ar kasetės kaina po 8 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Raymond Kivita, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580, telef. 516 825-6511. Jis siūlo pasigėrėti kaimiška gamta Long Island, tik kelios minutės važiavimo nuo miesto. Geros mokyklos, arti visokių krautuvų bei susisiekimo. Turėkit gražų namą gražioje vietoje. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne ir Franklin Square.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

dybos, dirbo naktimis.

Kas yra aktorius? Jis yra toks pat mirtingas žmogus, linkęs į laisvesnį gyvenimą. Tai fantazijos ir nervų žmogus, o teatras — nervų istaiga. Aktoriaus gyvenimas yra savęs trupinimas.

Vilkolakio teatrą įsteigė aktorius Antanas Sutkus, iš profesijos buvęs vaistininkas. Mokėsis Maskvoj vaidybos, grįžęs Lietuvon, įsteigė vaidybos studiją, kur reikalavo daug darbo. Naudodamas Maskvos metodus, nebuvo linkęs naujiem eksperimentam. Jo studijoj buvo improvizuojama be žodžių. Ypač buvo rūpinamasi gera lietuvių kalbos tarsena. Putinas-Mykolaitis dėstė literatūrą. Buvo dėstoma ir fechtuotė. A. Sutkus pastatė daug veikalų. Dirbdamas su Vilkolakiu, satyros teatru, įsigijo daug priešų, ypač iš tų žmonių, kurių pavardės kraipė.

1923 iš Vilniaus į Kauno teatrą, atvyko Kastantas Glinskis, vaidinęs daug komedijų. Jis buvo formos aktorius. Vaidino Šarūną, Čiurlionienės veikalus. Pradėjęs sirgti kepenimis, greitai mirė.

Borisas Dauguvietis, baigęs Petrapilio vaidybos studiją ir dirbęs daug metų rusų teatruose, tapo Kauno valstybinio teatro režisiorium ir direktorium. Pastatydavo veikalą labai greitai, per pusantro mėnesio, greitai jam tas veikalas nusibosdavo. Vaidino daug svarbių rolių. Mirė 1948.

1927 atvažiavo Oleka Žilinskas, baigęs studijas Maskvoj. Į Kauno teatrą Oleka atnešė naujos dvasios. Jaunimas Oleką pamilo, senimas — ne. Jis davė eilę naujų aktorių, kurie vaidino kitaip, kaip buvo įprasta. Žymus jo pastatymas — "Dėdės Tomo trobelė", kuris įvyko Liaudies teatre, priklausiusiame žydams. Vaidinta be dekoracijų, bet vaidinimas buvo žavus. Kaip režisierius, Oleka kreipė dėmesį ne vien į aktorių, bet ir visos minios vaidybą. Pagal jo pažiūrą aktorius turi gyventi kaip vienuolis, nesimaišyti su publika. Pas jį nebuvo intrigų vaidintojų tarpe.

Jis turėjo savo būdą patraukti jaunąjį aktorių ir jam įkvėpti kūrybinės dvasios. Su juo vaidino ir jo žmona. 1936 Oleka pradėjo sirgti, norėjo atsisakyti iš pareigų, pagaliau išvažiavo į Prahą, o iš ten išvyko į Ameriką. New Yorque įsteigė žydų teatro studiją, į kurią eidamas mirė.

Prelegentės kalba buvo aiški, pajavairinta gestais, įdomi. Susirinkusieji klausėsi su susidomėjimu.

Po paskaitos buvo svarstomi eiliniai klubo reikalai, o vėliau vyko vaisės klubo užkandinėj. E.V.

Parapijos rūpestiai

So. Bostono lietuvių Šv. Petro parapija buvo didelė. Dabar graži parapijos bažnyčia apsupta pigiabučių pastatų. Yra dar koplyčia-salė mediniame name prie senelių namo. Jie reikalingi remontui.

Lietuvių Bostone daug, bet į lietuviškas pamaldas susirenka nedaug. Parapija yra ryškus tautinio išsilaikymo laidas. Nyktant parapijai, nyks ir lietuviybė. Parapijų naudą suprato ir įvertino net ir laisvamanis dr. Jonas Šliupas.

Klebonas kun. Albertas Kontautas spalio 29 sukvietė parapičių susirinkimą aptarti parapijos reikalams. Pirmiausia jis norėtų pravesti Bostono ir apylinkių lietuvių surašymą. Tada paaiškės ir parapijos padėtis. Lietuvių surašymas numatytas gruodžio 2-9. Klebonas nori surinkti bent 70 asmenų, kurių kiekvienas galėtų aplankyti savo apylinkėje bent 10 šeimų ir surašyti į klebono pateiktus blankus. Susirūpinkime parapija, kol dar galima, kad vėliau nereikėtų gailėtis. Kas gali prisidėti prie parapijos surašymo, prašomas pranešti klebonui.

Mirė dr. A. Kiburis

Dr. Albertas P. Kiburis mirė lapkričio 1. Po mišių Šv. Brandan bažnyčioj, Dorchester, Mass., palaidotas lapkričio 5 Naujosios Kalvarijos kapinėse.

Vasyliūno koncertas

Pabaltiečių koncertų serijos 21-me sezono spalio 21 programą atliko dr. Vytenis M. Vasyliūnas. Koncertas vyko First and Second Church patalpose, Bostone. Jis atliko J.S. Bach, Cesar Frank, Franz Liszt, Jeronimo Kačinskio, Juliaus Gaidelio ir Vytauto Barkausko kūrinius.

Bostono parengimų kalendorius

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas įvyks lapkričio 24 Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

Kalėdinė vakaronė su programa vyks gruodžio 16, 4 val. popiet Tautinės S-gos namuose. Rengia M.K. Federacijos Bostono klubas.

Tautinių šokių sambūrio vakaras su programa įvyks kovo 8.

Vasyliūnų sonatų vakaras įvyks First and Second Church Bostone, kovo 9.

Minkų radijo valandos 46 metų sukakties koncertas ir iškiliosios New England lietuvių balius kovo 23.

LA. SVES VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209 BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Siemet sueina jau 64 metai, kaip leidžiamas Darbininkas. Pradėtas jis leisti 1915 Bostone. 1951 perkeltas į Brooklyną ir sujungtas su Brooklyneėjusia Amerika ir Pittsburgheėjusiom Lietuvių Žiniom. Auka prisidėk prie šio laikraščio išlaikymo.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokšteles atsiųstų į namus.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelsno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE 400 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSSET CIRCLE OFFICE 740 Gallivan Blvd. 9:30 AM to 5:30 PM Mon. - Tues. Wed. & Fri. Thurs. - 9:30 AM to 7:30 PM Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užikite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chese Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Deli 270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthau — 101 Central St. Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201 785-0542

Mūsų organizacijos pirmūnei

A.A. ONAI SAULAITIENEI

mirus, jos vyrui Antanui, sūnui kun. Antanui, dukrai Marytei bei kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Moterų Klubų Federacija

Po ilgos ligos mirus

ONAI SAULAITIENEI,

reiškliu gilią užuojautą jos vyrui skautininkui Antanui Saulaičiui, dukrai profesorei Marytei ir sūnui kunigui Antanui.

Stepas Zobarskas

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kristaus Karaliaus šventė švenčiama lapkričio 25, sekmadienį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje pamaldos 11 val. pamokslą pasakys Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis.

Nuo prof. Juozo Brazaičio, Darbininko redaktoriaus, mirties lapkričio 28 sueina penkeri metai. Sukakties proga mišios bus aukojamos pranciškonų vienuolyno koplyčioje gruodžio 1, šeštadienį, 10 v.r.. Į mišias kviečiami visi jo buvę mokiniai, įvairių organizacijų atstovai, visi jo buvę bičiuliai.

Jaunimo mišios Kultūros Židiny bus gruodžio 2, sekmadienį, 11 val. (ne 12 val., kaip buvo įprasta). Mišių metu giedos Nerijos mergaičių choras iš Clevelando. Po pamaldų choras tuoj išvyksta į namus.

Penktdienio popiečių darbuotojų metinis susirinkimas ir vakarienė bus gruodžio 8, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje.

Korp Neo Lithuania metinė šventė bus lapkričio 23, penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny. Bus trumpa paskaita. Meninėje dalyje vargonų virtuoza Albinas Prižgintas skambina fortepionu. Po minėjimo programos — pabendraavimas, užkandžiai prie muzikos. Yra pakviesta nemažai svečių. Korporantams kvietimai nesiuntinėjami. Jie patys atsilanko ir atsiveda savo bičiulius.

Prieškalėdinis apsipirkimas bus gruodžio 9, sekmadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus daug gintarų, audinių, medžio drožinių, įvairių rankdarbių, Lietuviški valgiai. Pradžia 12 val. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas.

KALĖDINIS APSIPIRKIMAS

bus gruodžio 9, sekmadienį, Kultūros Židinyje.

Bus galima gauti įvairių lietuviškų audinių, rankdarbių, medžio drožinių, ypač daug bus gintaro.

Lietuviški pietūs.

Pradžia 12 val.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LMK Federacijos New Yorko klubas

TARPTAUTINIŲ VAIKO METŲ MINĖJIMAS

bus gruodžio 2, sekmadienį, 3 v. popiet, Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Programoje pašnekesiai:

Vaikas plačiame pasaulyje
Vaikas okupuotoje Lietuvoje ir Išeivijoje
Vaikas ir religija
Vaikas šeimoje
Vaikų pasisakymai ir programėlė

Pokalbyje dalyvauja: dr. Aldona Janačienė, sesuo Ona Mikailaitė, Jūra Viesulienė.

Įeinant aukojama
Rengia ir visus atsilankyti kviečia

Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos Valdyba ir New Yorko Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija

Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė ir vaidinimas bus lapkričio 16, sekmadienį, Kultūros Židiny.

Už a.a. Aleksandrą Liepinaitį jo 100 metų gimimo sukakties proga lapkričio 9, penktadienį, 8 val. ryto buvo aukojamos mišios pranciškonų koplyčioje. Jo atminimui duktė Aldona Liepinaitytė paaukojo 1000 dol. pranciškonų vienuolynui.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai rėmė Kultūros Židinio statybą nuo pat vėjus pradžios. Jie Kultūros Židiniui ir pranciškonų vienuolynui jau suaukojo 10,500 dol. Šeštųjų Kultūros Židinio veiklos metinių proga vėl paaukojo 500 Kultūros Židiniui ir vienuolynui. Taigi bendra suma jau 11,000 dol.

Tarptautinių vaiko metų minėjime apie vaiką pavergoje Lietuvoje kalbės seselė Ona Mikailaitė (Putnam) tema — vaikas ir religija; Jūra Viesulienė (Philadelphia) kalbės tema — vaikas šeimoje. Dr. Aldona Janačienė tars žodį apie vaiką plačiame pasaulyje. Programoje dalyvauja su savo kūriniais rašytojos Ona Balčiūnienė — Audronė ir Birutė Lukoševičienė. Dalį programos atliks jaunimas: Monika Vygantaitė ir jaunutis Antanas Vainius. Taip pat salėje bus moksleivių ateitininkų parodėlė ir prieškalėdinis dovanėlių išpardavimas. Rengėjos — Pas. Liet. Katalikų Organizacijų Sąjungos valdyba ir Mot. Kat. Kultūros Dr-ja — maloniai kviečia visus atvykti į minėjimą. Minėjimas vyksta gruodžio 2, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje.

Katalikų Moterų Kultūros dr-jos visos narės kviečiamos į susirinkimą lapkričio 25, šį sekmadienį, 4 val. popiet pas sesę Henriką Gražiūnienę, 87-16 80 St., Woodhavene.

Muzikos Žinių naujas numeris 1-2 išspausdintas pranciškonų spaustuvėje ir išsiuntinėtas skaitytojams. Numeryje Vytautas Kerbelis prisimena prof. Juozo Žilevičiaus 50 metų sukaktį, kaip jis darbuojasi Amerikoje. Pagerbiamas miręs muzikas Antanas Visminas, toliau apžvelgiami įvairūs įvykiai: Toronto Volungių viešnage New York, Los Angeles jaunimo ansamblio šventė, Bohemos operos pastatymas, Čiurlionio naujos plokštelės. J. Žilevičius rašo apie Bruno Markaičio kūrinį koncertą, J. Stankūnas — apie kompozitoriaus Juliaus Gaidelio jubiliejų. Surinkta plati muzikinio gyvenimo kronika. Muzikos Žinias leidžia Liet. Vargonininkų Muzikų Sąjunga. Redaguoja tos sąjungos pirmininkas Vytautas Kerbelis.

K. Moterų Sąjungos 24 kuopos metinės mišios už gyvas ir mirusias nares bus gruodžio 9 d., 11 val. Po mišių Angelų Karalienės parapijos salėje bus priešpiečiai. Visos narės prašomos dalyvauti.

Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė ir vaidinimas bus gruodžio 16, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Bendra vaidinimo repeticija bus gruodžio 8, šeštadienį, nuo 1:30 v. iki 3:30 v.v.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas kviečiamas gruodžio 1, šeštadienį, 9:30 v.r. mokyklos patalpose. Tėvai prašomi atvežti fantų mokyklos loterijai, kuri bus per eglutę gruodžio 16.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjime lapkričio 18 Apreiškimo parapijos salėje rengėjai ir programos dalyviai. Iš k. Viktoras Ralys, Antanas Rugys, Leonardas Ralys, Astra Butkutė, Jūratė Sperauskaitė, Astra Bilerienė, kun. Antanas Račkauskas, Bronius Balčiūnas ir Vincas Savukynas. Nuotr. L. Tamošaičio

Merkelis Giedraitis, tai naujoji knyga apie žymųjį lietuvių ir jo nuostabius laikus. Gaunama Darbininke, pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos: Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mich., 48084. Kaina 7 dol., kietais viršeliais 10 dol.

Lietuviškų kalėdinių atvirukų su tautiniais — religiniais motyvais galima užsisakyti Darbininko administracijoje. 3 kortelės už 1 dol. Taip pat gaunamos kortelės vardinėm, gimtadieniam ir kitom progom. Persiuntimui pagal skaičių pridedama 50 c. arba 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko kalendorius 1980 metams siunčiamas visiems Darbininko skaitytojams. Viršelį puošia dail. Česlovo Janušo paveikslas. Skaitytojai kviečiami prisidėti prie kalendoriaus spausdinimo išlaidų sumažinimo. Skaitytojai, dar neatsilyginę už laikraščio siuntimą, kviečiami tai nedelsiant padaryti.

Arti Kultūros Židinio išnuomojamas antrame aukšte butas iš 5 kambarių už prieinamą kainą. Tel. 235-0706.

Jei turi kokių lietuviškų spaudos darbų, kreipkis į lietuvių pranciškonų spaustuvę Brooklyn. Skambink 212 827-1350.

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ NAMAI kviečia jus į savo

LIETUVIŲ MUGĘ

Lapkričio 23 — atidarymas 7 v.v.

Lapkričio 24 — nuo 12 iki 1 v.r.

Lapkričio 25 — nuo 12 iki 6 v.v.

Programa visos dienos:

- tautodailės demonstravimas
- rankdarbiai ir suvenyrai
- knygos, plokštelės ir kita
- lietuviškų delikatesų parduotuvė
- lietuviškas maistas ir blynai
- kultūrinė programa
- 3 lietuvių orkestrai ir šokiai
- laimėjimai ir kiti malonumai

2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia (prie pat I-95 Allegheny išvažiavimo)

Įėjimas nemokamas

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO RUDENS VAKARAS

1979 GRUODSIO 1, ŠEŠTADIENIS, PRADŽIA 7 VAL. VAKARO SU KOKTEILIAIS

8 VAL. KONCERTINĘ PROGRAMĄ ATLIKS CLEVELANDO STUDENČIŲ VOKALINIS ANSAMBLIS

NERIJA

PO PROGRAMOS ŠILTA VAKARIENĖ

ĮVAIRŲS GĖRIMAI IR ŠOKIAI

GROS JOE THOMAS ORKESTRAS

ĮĖJIMAS Į KONCERTĄ 6 DOL. SUAUGUSIEM, 3 DOL. JAUNIMUI

BILJETUS GALIMA IŠ ANKSTO PIRKTI IR 10 ASMENŲ STALUS PRAŠOMA UŽSISAKYTI PAS:

K. BAČAUSKA, 846-5543
BR. BOBELJ, 647-6637
A. RADZIVANIENĖ, 441-9720

M. ŠALINSKIENĖ, 296-2244
J. VEBELIŪNIENĖ, 847-8063

VISUS MALONIAI KVIEČIA ATsilankyti KULTŪROS ŽIDINIO PARENGIMŲ KOMITETAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA visus maloniai kviečia į naujos knygos

LAND OF CROSSES

pristatymą, kuris bus lapkričio 27, antradienį, 7:30 v.v. Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Knyga — Liet. Kat. Bažnyčios Kronikų apžvalga anglų kalba.

Pristatys pats autorius —

MICHAEL BOURDEAUX, anglikonų kunigas iš Anglijos.